ПАМ'ЯТАЄМО МИНУЛЕ -
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
—БУДУЄМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 110. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 16-го ЧЕРВНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, JUNE 16, 1976 No. 110. VOL. LXXXIII

ВИКОНАЙМО НАШУ ПОВИННІСТЬ!

ЗАКЛИК ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНС

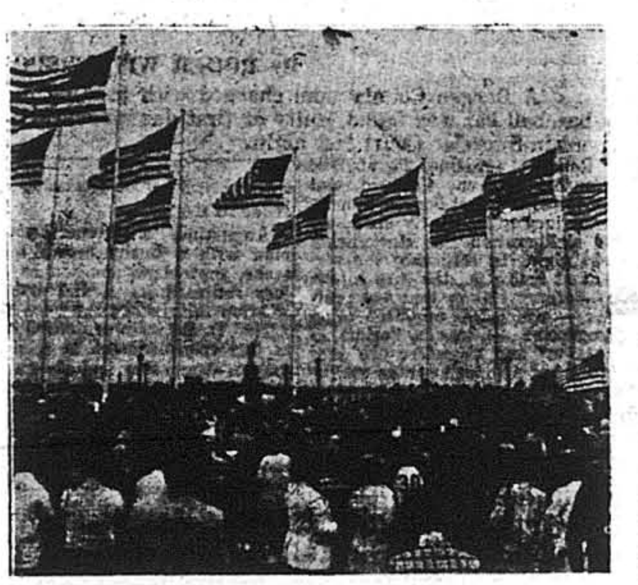
Закликаємо всіх членів Українського Народного Союзу до масової участи в Українському Тижні у Вашінгтоні ,зокрема до найчисленнішої участи в маніфестаційному „Поході Волі" та репрезентаційному концерті в суботу, 26-го червня.

Члени Українського Народного Союзу завжди були в авангарді всіх починів за добре ім'я українців в Америці та на допомогу своєму українському народові в його змаганнях до волі і незалежности, щоб діждатись „свого Вашінгтона з його праведним законом". Цим і здобув собі Український Народний Союз велику і зобов'язуючу назву „Української заморської твердині"!

Наша масова участь в Українському Тижні у Вашінгтоні, зокрема в „Поході Волі" та концерті в суботу, 26-го червня, має вітальне значення в змаганнях за належне нам місце в американській мозаїці, як і за місце нашого українського народу „у народів вольних колі". Закликаємо й очікуємо, що члени УНСоюзу своєю масовою участю в цих імпрезах запишуть ще одну світлу сторінку у великій і славній історії нашої установи!

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС
Джерзі Сити, 15 червня 1976

ВІДКРИТО ЧАСТИНУ „ПАРКУ СВОБОДИ" В СУСІДСТВІ УКРАЇНСЬКОЇ БУДІВЛІ УНСОЮЗУ

Під час церемонії відкриття частини „Парку Свободи" в Джерзі Сити в сусідстві Української Будівлі УНСоюзу, напроти Статуї Свободи.

Джерзі Сити (Р. С.). — В „Дні Прапора, в понеділок 14-го червня, губернатор стейту Ню Джерзі Брендан Бирн відкрив офіційно новий „Парк Свободи" у цьому місті на побережжі Ню-йоркської затоки ріки Гудсон, напроти Статуї Свободи, Острову Сліз та Мангеттену — південної частини міста Ню Йорку. Цей „Парк Свободи", відкриття першої частини якого відбулося в приявності численних представників стейту, повіту та міста Джерзі Сити і місцевих установ, займатиме обшир розміром 800 акрів, положений на побережжі ріки Гудсон в недалекому сусідстві на південь від Української Будівлі УНСоюзу. У відкритій першій частині парку величиною 35 акрів вже засаджено понад 400 дерев та понад 10,000 кущів, засіяно травники і вицементовано дороги, розміщено 50 пікнікових столів та 20 лавок, понад 100 ліхтарень і 83 машти на прапори, побудовано павільйон для виставок, інформаційний центр, станицю першої допомоги, убиральні, площі для паркування 200 авт та 20 автобусів і портовий причал. причал.

Церемонію відкриття „Парку Свободи" проводив Давид Бардин, керівник департаменту збереження довкілля стейту Ню Джерзі. Після святкового вивішення 13 прапорів в честь початкових стейтів ЗСА, коротку промову - привіт виголосив посадник Джерзі Сити д-р Павло Джордан, а головну промову виголосив губернатор Брендан Бирн, який звернув особливу увагу на значення цієї околиці в історії іміґрації поселенців з різних країн світу, які шукали в Америці свободи. Програма включала мистецькі виступи хору середньошкільників з Джерзі Ситі, вокального квартету та оркестри Армії ЗСА з Форт Дікс, Н. Дж. Закінчено це свято спільною рецитацією „Приречення льояльности" ЗСА, що її провів губернатор, молитвою єпископа Доменіка Марконі та відіграванням американського гимну. У цьому святковому відкритті „Парку Свободи" взяв участь, як представник УНСоюзу, його головний секретар Володимир Сохан.

Понеділок, 14-го червня, був — як відомо — „Днем Прапора". В цьому дні на Українській Будівлі УНС були виставлені побіч зоряний американський і синьо - жовтий український прапори. Сотні урядовців і працівників, затруднених в винайммлених в Українській Будівлі приміщеннях, великих фірм з помітним зацікавленням інформувались про український прапор та радо слухали вияснень.

Намагаються розв'язати проблему хліба

Рим, Італія. — Ройтер інформує, що тут, почавши від понеділка, 14-го червня ц. р., відбувається конференція представників 36-ох країн світу, які намагаються розв'язати пекучу проблему недостачі хліба, головно в країнах Африки і Азії, чи як їх пер популярно називають, в країнах „третього світу".

ВСТАНОВЛЕНО ПРОГРАМИ „ПОХОДУ ВОЛІ" І РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНОГО КОНЦЕРТУ ПІД ЧАС „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЯ" У ВАШІНГТОНІ; ГРОМАДИ ОРГАНІЗУЮТЬ МАСОВУ УЧАСТЬ В ІМПРЕЗАХ

З Українського Крайового Комітету 200-річчя Американської Незалежности та 100-річчя першого масового поселення українців в Америці інформують про завершення підготови програм маніфестаційного „Походу Волі" та репрезентаційного концерту, які відбудуться під час наступного „Українського Тижня" у Вашінгтоні, в суботу, 26-го червня. Програми обидвох імпрез надруковано побіч.

Комітет рівночасно інформує, що в багатьох громадах продовжуються організації спільних поїздок на ці імпрези до Вашінгтону винайммленими автобусами. Згідно з одержаними інформаціями, з Філядельфії виїде десять автобусів, з Нюарку-Ірвінгтону п'ять, про спільні автобусові поїздки інформують з Бостону, Джерзі Сити, Чікаго, Рочестеру та багатьох інших міст. Комітет звертається до всіх організацій прибути на Здвиг зі своїми прапорами, ідентифікаційними написами, транспарентами, значною кількістю українських і американських національних прапорчиків.

З огляду на спеціяльний характер цього Здвигу, часу та умов, в яких він відбувається, та з огляду на наші дальші цілі, кожна учасниця й учасник повинні прибути в національних строях, якщо такі вони мають, або можуть придбати.

Квитки на репрезентаційний концерт

Квитки на репрезентаційний концерт в суботу 26-го червня вже є у розпродажу в таких пунктах:

Вашінгтон: Юрій Нестерчук, 77-10 Гановер Парквей, Ґрінбелт, Мд. 20770, тел. (301) 474-2989 і 927-8626.

Ню Йорк: Арка 48 Іст 7-ма вул., Н. И., 10003, тел. (212) 473-3550 та пані Дарія Степаняк, 86-13 108 вул. Ричмонд Гіл, Н. И. 11418, тел. (212) 846-8359 і 847-3664.

Балтимор: Богдан Саламаха, 6210 Картер евеню, Балтимор, Мд., 21214, тел. (301) 426-2008.

Філядельфія: Іван Скочиляс, тижневик „Шлях", Філядельфія, Па., 805, Норт Френклін вул., тел. (215) 925-5231.

Нюарк, Н. Дж.: Мирон Пінковський, Елизабет, 214 Фултон вул. 07206, тел. (201) 354-4530.

Канцелярія УККА: 302 Вест 13-та вул. Ню Йорк, Н. И. 10014, тел. (212) 924-5617.

Канцелярія УККА в Ню Йорку та п. Ю. Нестерчук у Вашінгтоні постачають квитки для всіх інших осередків одиницям і групам.

Бюро Здвигу міститиметься в готелі ДюПон Плаза поблизу пам'ятника Т. Шевченка. Український Крайовий Комітет зарезервував там певну кількість кімнат. В потребі треба звертатися до Головної Канцелярії УККА.

В неділю, 27-го червня, в годині 11-ій ранку, в окремому приміщенні на Арлінгтон Нейшенел Семетері відбудеться соборний Молебень за душі українських піонерів, організаторів основ українського життя в цій країні та за українців-вояків Американських Збройних Сил, які загинули на полях слави в боротьбі за краще завтра всіх народів на землі.

Нічліги для груп і організацій

Організації, які потребуватимуть дешевих нічлігів для своїх членів, як і групи з різних осередків, повинні зголосити свої запотребування до:

Bicentennial Lodging Locators, 451 Pennsylvania Ave., N. W. Washington, D. C.

University of Maryland (301) 454-4966.

Ціна мешкань 8 до 10 долярів за одну особу, в кімнаті по дві особи.

ПРОГРАМА УКРАЇНСЬКОГО ВСЕНАРОДНОГО ЗДВИГУ У ВАШІНГТОНІ

СУБОТА, 26 червня 1976:

Год. 11-та вранці: Збірка біля пам'ятника Вашінгтона та Поклін Батькові нашої країни;

„Похід Волі" вулицями столиці до пам'ятника Т. Шевченка з участю комбатантських, жіночих, молодечих організацій, Відділів УККА та інших організацій, з прапорами і транспарентами;

Год. 1:30 по полудні: Програма біля пам'ятника Т. Шевченка:

Молитви: Ієрархи Українських Церков;

Промовці: Президент або Віцепрезидент ЗСА; проф. Лев Добрянський, Йосип Лисогір, д-р Марія В. Бек і Едвард Попіль.

Мистецька програма: у виконанні мистецьких ансамблів з Вашінгтону, Філядельфії, Ню Йорку і Чікаго.

Репрезентативний Концерт: год. 7:00 вечером в „Констітюшен Гол".

НЕДІЛЯ, 27-го червня 1976:

Соборний Архиєрейський Молебень на національному цвинтарі в Арлінгтоні, присвячений пам'яті піонерів-основників нашого життя в цій країні і українців-вояків Американських Збройних Сил, що згинули в обороні Америки.

РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНИЙ КОНЦЕРТ

(КОНСТИТЮШЕН ГОЛ, ВАШІНГТОН, СУБОТА 26 ЧЕРВНЯ, ГОД. 7-ма ВЕЧОРА)

ПРОГРАМА

1) **Національні гимни** — National Anthems — хор „Прометей", Філядельфія
2) **Слово про українську культуру** — Ляриса Кукрицька-Лисняк
3) **Привіт** — Танцювальний ансамбль „Верховинці" при Осередку СУМА в Ню Йорку, мистецький керівник О. Генза
4) "This Land is Your Land — Woody Guthrie
Patriotic Phantazy — J. M. Cohen
Куріпочка — народна пісня — М. Федорів
Переяславка — народна пісня
співає Об'єднаний юний хор Осередку СУМА ім. Павлушкова в Чікаґо, музичний директор О. Ференц, акомпаніямент — М. Гаврилюк.
5) Соната — Лев Ревуцький — фортепіянове сольо Тома Гриньків
6) „Хор Бранців" — М. Лисенко,
а) „Ой нема, нема" — (соліст З. Чорнобіль)
б) „Наш отаман"
в) „У Туркині"
„Часом я тужу" — Б. Кудрик
„Огні горять" — І. Воробкевич. — Співає хор „Прометей", (солісти: З. Чорнобіль, Б. Селецький); диригент М. Длябога, акомпаніямент Г. Мазурок.

ПЕРЕРВА

7) „Боротьба за волю" — хореографічна композиція в честь усіх, що люблять свободу. Музика — В. Гомоляк, хореографія — Р. Прийма-Богачевська — танцює Танцювальний ансамбль і Балетна Школа Р. Прийми-Богачевської.
8) „Запорожський марш" — М. Теліга
„Гори Карпати" — народна пісня
„Волиняночка" — М. Каліщук
„Ясени" — К. Кривенький
— виконує Ансамбль бандуристів у Вашінгтоні, мистецький керівник — І. Масник
9) „Довбош" — народна леґенда. Музичне оформлення Д. Задора
„Ой три шляхи широкії" — слова Т. Шевченка, музика Я. Степового
„Куперіян" — опрацювання М. Лисенка
„І тихая хатиночка" — слова Б. Грінченка, музика К. Стеценка — співає А. Добрянський, акомпаніює — Т. Гриньків
10) „Чарівна скрипка" — слова Ю. Реблинського, аранжування І. Поклада
„Пісня буде поміж нами" — В. Івасюк — співає Ансамбль при Осередку СУМА ім. М. Павлушкова в Чікаґо. Музичний директор — О. Ференц, акомпаніямент — М. Гаврилюк
11) Гопак — виконує танцювальний ансамбль „Верховинці" при Осередку СУМА в Ню Йорку, мистецький керівник О. Ґенза
12) „Грай, бандуро" — І. Шамо
„Хор Норманів" — А. Вахнянин — виконує хор „Прометей", Філядельфія, диригент — М. Длябога, акомпаніямент — Г. Мазурок.

Українська делеґація на конференції „Габітат" у Ванкувері розгорнула широку акцію

Ванкувер, Канада. — Як інформує в тижневику „Гомін України" Леся Мельник, пресова референтка делеґації ОЖ ЛВУ, українська делеґація на конференції „Габітат" розгорнула широку акцію в обороні Валентина Мороза та інших політичних в'язнів в СССР. Активні учасники делеґації досі розповсюдили понад 5.000 летючок й іншого матеріялу та зібрали біля 4,000 підписів під петицію, яка вимагає звільнення Мороза з ув'язнення і дозволу для нього і його родини виїхати поза кордони Совєтського Союзу. Крім делеґації ОЖ ЛВУ, яка складається з 12-ох осіб, у конференції бере також участь мґр Уляна Целевич від ОЖ ОЧСУ і Комісії прав людини, Стефанія Потоцька від СФУЖО і адв. Андрій Семотюк та Христя Ісаїв від СКВУ.

Виступаючи на комісії, темою якої були „життєві обставини в'язнів і їхнє психічне здоров'я, голова ГУ ОЖ ЛВУ пані Ольга Заверуха ствердила, що доповідачі, які забирали голос у цій справі, поминули чомусь питання українських політичних в'язнів в СССР. Вона ствердила, що законні мірoприйняття не є застосовані в СССР до політв'язнів; вони перебувають непропорційно довго в слідстві, їх держать у в'язницях поза Україною. Вона звернула також увагу на так звані совєтські „психушки", жертвою яких є в'язні з національним обличчям і які відмовилися від співпраці з КҐБ. Також підняла справу дітей, батьки яких засуджені на довготермінові ув'язнення.

Президент Філіппін на відвідинах в СССР

Москва. — Газета „Правда" і численні інші совєтські часописи інформують про відвідини президента Філіппін Фердінанда Е. Маркоса в Совєтському Союзі, де він був прийнятий на окремій авдієнції генеральним секретарем ЦК КПСС Леонідом Брежнєвим і відбув розмови з рядом інших високопоставлених діячів. У зустрічі з Брежнєвим брав також участь з совєтської сторони Андрей Громико і зі сторони Філіппін філіппінський міністер закордонних справ Карлос П. Ромуло.

Розпочалися маневри совєтської армії

Москва. — Згідно з інформацією Ройтера, в понеділок, 14-го червня ц. р. в поблизу фінляндського кордону розпочались великі маневри совєтської армії з участю літаків, танків, ракетних частин і піхоти. Совєтське командування прив'язує велику увагу цим маневрам, до яких приглядатимуться високі старшини не тільки совєтської армії, але також спеціялісти так званого Варшавського Пакту.

ЗСА РОЗГЛЯДАТИМУТЬ МОЖЛИВІСТЬ ДОПОМОГИ КЕНІЇ І ЗАЇРУ

Брюссель, Бельгія. — Речник Пентаґону поінформував, що уряд ЗСА погодився розглянути можливість військової допомоги, головно допомоги зброєю, двом африканським державам, а саме Кенії і Заїрові, щоб тим самим збалянсувати військову силу СССР і його впливи на африканському континенті. Секретар оборони і ряд військових спеціялістів, які тепер беруть участь в нарадах Північно-Атлянтійського Оборонного Пакту (НАТО) в Брюсселі, відлетять безпосередньо з Европи до Найробі і Кіншаса, щоб перевести розмови з лідерами тамошніх урядів і в подробицях обговорити справу допомоги зброєю для їхніх країн. Це буде перша офіційна візита секретаря оборони в Африці і тому преса присвячує її багато уваги, хоч, як відомо, секретар Доналд Румсфелд придержуватиметься гостро витиченої державним секретарем Кіссінджером політичної лінії і продовжуватиме фактично розпочаті ним минулого місяця розмови в часі його поїздки по африканських країнах.

Кенія, яка особливо затривожена совєтською активністю й інсталяцією ракетних гнізд у сусідній державі Сомалії, зацікавлена в одержанні від ЗСА бойових літаків. Заїр натомість бажає купити від ЗСА якнайбільше протитанкових і протипанцерних ракет і гармат та інший наземний виряд, боячись прискореної розбудови мілітарної сили новопосталої держави Анґолі, яка, з поміччю Совєтського Союзу, швидкими темпами приходить до сили і вже в найближчому майбутньому може загрожувати іншим державам. ЗСА, які досі були військово заанґажовані тільки в Етіопії і Марокко і не мали жадного зв'язку з іншими країнами Африки у військовому відношенні, мусять випрацювати тепер конкретні пляни, які відповідали б загальній американській політиці. Доналд Румсфелд у розмові з кореспондентами заявив, що всяка допомога яка переходить 25 мільйонів долярів, мусить буди передана до Конґресу, а це може статися тільки тоді, коли секретаріят оборони випрацює і устійнить конкретні пляни у розмові з заінтересованими країнами Африки.

Сенат затвердив 9,4 більйони долярів на допомогу закордонним країнам

Вашінгтон. — Сенат, голосами 62 до 18, затвердив в понеділок, 14-го червня ц. р., пропоновану раніше суму 9,4 більйони долярів, які уряд зможе витратити на допомогу закордонним країнам, головно заприязненим із ЗСА. Покищо ця ухвала не може ще увійти в силу поки не будуть вирівняні різниці між теперішньою і попередньою ухвалами з 2-го червня, яка передбачала 9,9 більйонів долярів. Президент Форд не погоджувався з попередньою ухвалою тільки тому, що вона зв'язувала руки урядові і не дозволяла йому, наприклад, продавати зброю у більшій кількості без окремої ухвали Конґресу. Ці різниці в поглядах між Президентом і Конґресом були виеліміновані у другій версії програми, але речник Державного департаменту висловив думку, що в будучому треба буде усунути ще деякі незручності у цій постанові, щоб оминути вето Конґресу, як це було в минулому.

Найбільш контроверсійною справою, яка виникла в дебатах над ухвалою закордонної допомоги, була вимога уряду президента Форда признати 85 мільйонів долярів допомоги для Південної Африки. Це включало б 30 міл. для Заїру, 30 міл. для Замбії і 25 мільйонів запасного фонду для балянсування допомоги. Найбільша сума, а саме 4,6 більйонів долярів, призначена для Ізраїлю, яку уряд має право витратити протягом 27 місяців.

Гості з Торонта інформують про Канадсько-Українську Мистецьку Фундацію

Під час відвідин у „Свободі". На фото (зліва): Богдан Бігус та пані Ярослава і Михайло Шафранюки в розмові з ред. Любов'ю Коленською.

Джерзі Сити, Н. Дж. (Л. К.). — У понеділок, 14-го червня ц. р., до нових приміщень редакції „Свободи" зайшли гості з Канади: Ярослава і Михайло Шафранюк та Богдан Бігус. При нагоді відвідин, вони поінформували про початки заснування і діяльність Канадсько - Української Мистецької Фундації в Торонті.

Фундація постала 29-го листопада м. р. за ініціятивою і з фондів Михайла і Ярослави Шафранюків, які пожертвували на ту ціль будинок і збірку творів українського образотворчого мистецтва. Цього ж дня відбулося благословення Українсько - Канадсько - Мистецької Фундації, а 30-го листопада офіційно відкрито Фундацію, оформлену як громадську установу, ціллю якої є зберігати і плекати українську мистецьку культуру в Канаді. Завданням Фундації є колекціонувати найкращі українські мистецькі твори і влаштовувати виставки, щоб цим самим допомагати виявлятися українським мистцям, зокрема людям з молодшого покоління. Проте, Фундація це не тільки мистецька діяльність, яка завершується у формі мистецької ґалерії, але вона відступила частину приміщення, два поверхи, для вживання Канцелярії СКВУ та місцевого Відділу КУК. Таким чином вона служить і загальногромадським цілям.

Головою дирекції Фундації

(Закінчення на стор. 5-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Велика нагода

Вміти використати добру нагоду — одна з великих мудростей життя. На превеликий жаль, ми, українці, такою мудрістю не дуже відзначаємось. Скільки то в історії було всіляких більших і менших „добрих нагод", що їх ми не потрапили своєчасно і належно використати! Це відноситься також до нашої громади в Америці.

Цьогорічне відзначування 200-річчя Американської Незалежности становить для нас одну з таких винятково добрих нагод, щоб ми „встали і були пораховані", щоб ми сказали нашим співгромадянам, скільки нас є і хто ми є, що ми думаємо і чого прагнемо, який вклад ми дали і на що ми спроможні. Цю нагоду ще тільки збільшує обставина, що в цьому році мають відбутися вибори президента і законодавців країни, до яких усі тепер так завзято приготовляються.

Саме під кутом такої доброї нагоди та для її використання заплановано „Український Тиждень" у Вашінґтоні, столиці країни, що має відбутися вже в наступному тижні, зокрема заплановані на суботу, 26-го червня, велика маніфестація — „Похід Волі" вулицями столиці від пам'ятника батька цієї країни Джорджа Вашінґтона до пом'ятника нашого національного генія і пророка Тараса Шевченка, який прагнув і для України свого Вашінґтона з Його праведним законом. Такою ж доброю нагодою, показати нашим співгромадянам зразки нашої куль- культури буде запланований на вечір тієї ж суботи репрезентаційний концерт у Конститюшен Голл з виступами кращих наших артистів і ансамблів.

Організатори цих імпрез, крайовий і місцевий Комітети 200-річчя Америки і 100-річчя українського поселення в цій країні, керувалися власне цією „доброю нагодою", пляннуючи Український Тиждень у столиці. Але від нас усіх ,від всієї нашої громади і від кожного з нас, залежатиме, чи ми цю нагоду справді використаємо. Успіх бо цих імпрез та використання нагоди залежатиме в першій мірі від кількости їх учасників, залежатиме від того, чи ми, як громада, направду „встанемо" і чи буде кого „рахувати". Від того скільки нас буде у Вашінґтоні на маніфестації і на концерті, залежить дуже багато, може більше, ніж нам здасться. Побачивши чи довідавшись про тисячі і тисячі українців на маніфестації, кожний кандидат на президента чи на сенатора або конґресмена не тільки рахуватиме нас, але і рахуватиметься з нами, як під час теперішньої передвиборчої кампанії, так і після виборів.

Наступний Український Тиждень у Вашінґтоні, зокрема манїфестація - похід і концерт в суботу, 26-го червня, це справді велика нагода. Використаймо її!

Совєтська „мафія"

Професор Ілля Земцов, відомий совєтський вчений економіст і соціолог, раніше керівник відділу інформації ЦК КП Азербайджану, а тепер викладач економії в Єрусалимському університеті, автор декількох праць про СССР — твердить, що економіка Совєтського Союзу перебуває в руках своєрідної „мафії", тобто „народних шкідників", в рамках якої існує майже напівлеґально злодійство і неперевершене хабарництво. Всі крадуть, — каже проф. І. Земцов, — бо з леґальних засобів заробітку не можна вижити. В загальному в Азербайджані, чи і в інших „республіках", існує своєрідний „підпільний бизнес", а коштом працюючого люду, який живе в більшості в нужді, заробляючи на прожиток тільки апробований державою мінімум — 102.50 рублів для міського населення і 82 для колоспників — наживається так звана „нова кляса" людей, яка тісно пов'язана не тільки з нелеґальною „мафією", але також з леґальними органами КҐБ і міліції, які є панами життя і смерти, і тільки вони вирішують: як дати, кому дати і скільки дати. Всіх, які не хочуть чи не можуть достосуватися до визначених ними норм і законів, „мафія" старається усувати з дороги, висилаючи їх поза межі республіки, а дуже часто на підставі фальшивих свідчень, їх засуджують на довгі реченці примусових робіт в совєтських концтаборах на далекій півночі. Цією „мафією", у яку входять також органи КҐБ і міліція, охоплені всі — від секретарів ЦК починаючи і на лікарях та завідуючих підприємствами кінчаючи.

Не дивно, отже, що ці крадежі на широку скалю і поділ спільноти на упривілейованих і упосліджених — поглиблюють чим раз сильніше економічну кризу в СССР, з якої майже не виходить совєтська економіка, і яка, на думку багатьох соціологів і економістів, наближається до катастрофи. Очевидно, що розбудована в СССР система забріханої „діялектики" тільки сприяє загниванню совєтської економічної системи, а то й самої імперії. І цей процес не є перехідним явищем, як дехто з так званих совєтологів його пояснює. Він є логічним і послідовним результатом деґенерації нелюдяної, диктаторської системи російських імперіялістів, які за всяку ціну намагаються вдержати цю імперію при житті коштом багатьох поневолених народів, зокрема українського народу. Національний ґеноцид, творення „єдиного радянського народу" та інші заходи, мали б, на думку цих рятувальників імперії, зупинити процес її загнивання з середини. Свідчення проф. І. Земцова і багатьох інших знавців підсовєтської дійсности вказують на щось цілком протилежне.

Економічна ситуація в ЗСА буде кращою

Вашінґтон. — Промовляючи перед Спільною Конґресовою економічною комісією, Ален Ґрінспен, головний економічний дорадник президента Джералда Форда і голова Ради Економічних Дорадників, заявив у четвер, 10-го червня, що існують всі вказівки, що цього року економічна ситуація в ЗСА буде навіть кращою ніж передбачувано на початку року. Він сказав, що до кінця року рівень безробіття впаде нижче 7 відсотків всієї робочої сили, бо вже в травні цей рівень становив 7.3 відсотка, а в половині минулого року доходив до 9 відсотків.

Ґрінспен також заявив, що загальний національний прибуток зросте на 7 відсотків протягом 1976-го року, замість 6 відсотків, як раніше передбачувалося.

Іван Кедрин

СВІДОЦТВО КУЛЬТУРИ

Коли в післявоєнній таборовій добі української еміґрації в Західній Европі велись між нашими людьми розмови на тему переселення за океан, то можна було інколи почути легковажні, а то й зневажливі завваги на тему культури в Америці: „Яка там духова культура в Америці? Там є тільки матеріяльна цивілізація, техніка, машини, а не духова творчість". Звичайно це були думки всезнайків, які власне про Америку, її життя, її творчість, її духовий клімат нічогісінько не знали. Коли у кожному навіть маленькому американському містечку є окремий будинок з написом „Публічна бібліотека", чудово вивінувана різномовними книжками, — коли щороку книжкову продукцію міряється 6-ти і 7-миціферними даними, — коли кожна середня школа — „гайскул" — має велику авдиторію - концертову залю, коли до американських музеїв приїздять туристи з цілого світу, коли в різних містах є симфонічні орхестри на високому рівні, — як можна говорити про „брак культури"?! Нюйоркська Метрополітальна опера стоїть нарівні з міляснською Ля Скаля, — образотворче мистецтво має творців, ґалерії на цілі міські дільниці з вуличними виставками образів, з яких деякі суперничать з творами відомих зрілих мистців.

Вільні українці не обмежилися до заробіткової праці. Науковці, письменники, журналісти, оброзотворчі мистці, сяк-так влаштувавшись, працювали за своєю освітою, за своїм хистом і нахилами, творили і збагачували рідну культуру та причинялись до збагачення культури народів, серед яких поселилися. В американських і канадських університетах щораз поважнішу ролю ґрають українські професори. За останнього чвертьсторіччя появились деякі наші монументальні книжкові твори. Найбагатша у нас поезія, найслабша повість. Найплодовитіша творчість малярів, частинно скульпторів. Але спроби створити в Америці постійний український драматичний театр на високому професійному рівні — були короткотривалі. Література не може розвиватись, коли занепало бажання читати книжку і книжка стала „непоплатним" ділом. Театр не може розвиватись, коли нема не-то власного театрального будинку, а й залі для театральних проб. Збереглись хори, деякі преґарні, бо українці —співочий народ. Зате нема у нас ще зрозуміння для таких установ, як музей та ґалерія. У хуртовині Другої світової війни затратились різні прецінні пам'ятки нашої бувальщини, — пропав ввесь архів Армії УНР і УГА, варварські большевицькі цензори знівечили скарби науки і літератури, зберігані у величавій бібліотеці НТШ у Львові, — прецінні образи або розґрабили окремі наїзники, або вивезено їх до Московщини, а тільки окрушки залишились в музеях України. Тому, здавалося б, що вільні українці повинні тим більше шанувати скарби минулого й творчі надбання сучасности та дбати за їх збереження. Але ось, наприклад, чудом зберігся архів леґіону Українських Січових Стрільців — у багатьох скринях перевезено їх до ЗСА — і нема де його примістити, бо нема рідного музею. Бібліотека НТШ в Ню Йорку — у жалюгідному стані, бо немa відповідного приміщення і охорони перед охочими шкодити. Союз Українок в Америці виявив зрозуміння для творення музею жіночої творчости, але до нинішнього дня нема в З'єднаних Стейтах Америки ні одної тривкої ґалерії - музею образів, де переховувалися б зразки творчости наших найвидатніших малярів і скульпторів.

Тому треба з особливим признанням ствердити ініціятивність, жертвенність та організаторський хист Михайла і Ярослави Шафранюків у Торонто, які купили і дальшим поважним коштом відповідно перебудували та пристосували гарний будинок у доброму місці на Блюр Стріт з призначенням на постійну ґалерію — музей образотворчого мистецтва. Себто: в горішній залі знаходяться образи - архитвори найвидатніших наших мистців, взори їхньої творчости, і зразки таких 15-ти наших мистців прикрашують вже стіни тієї ґалерії. Вони становлять власність створеної окремої фундації і ті образи та скульптури не є на продаж. Зате у долішній залі, так само із спеціяльно влаштованим освітленням, як у найкращих світових ґалеріях, вже відбуваються індивідуальні виставки мистців, які напевно вважатимуть за свій милий моральний обов'язок дарувати Фундації, себто постійній і тривкій ґалерії, свої один-два образи (скульптури), щоб вони там зберігалися, разом з іншими архитворами українського образотворчого мистецтва.

Автор цих рядків мав нагоду відвідати недавно Торонто і тамошні приятелі завели його до новозаснованої ґалерії, власности Фундації, що постала з ініціятиви і великою грошевою меценатською пожертвою Михайла і Ярослави Шафранюків. І автор цих рядків був захоплений тим, що побачив, влаштуванням того цілого дому і чудовими зразками зібраних уже у тому домі творів українського мистецтва. Фундація оформлена, як громадська установа для збереження і плекання української мистецької культури в Канаді. Завдання Фундації: колекціонувати найкращі українські мистецькі твори і влаштовувати виставки, щоб допомогти виявитися українським мистцям, зокрема молодшого покоління" — так кажеться в гарно оформленому 6-сторінковому каталозі п. н. „Канадсько - Українська Фундація". Але насправді такий музей — ґалерія мистецтва, як та установа, що постала у Торонті, це більше діло, як

(Закінчення на стор. 5-ій)

Орися Пащак Трач

ПРОТЕСТ УКРАЇНЦІВ 1971 Р. ЗМІНИВ КАНАДСЬКИЙ ПЕРЕПИС 1976 Р.

„Закиди дискримінації довели до змін в переписі". Під таким заголовком появилася стаття у „Вінніпеґ Трибюн" (четвер, 20 травня, 1976, ст. 13):

„Федеральний уряд провчився та поробив зміни в своїх переписових анкетах на 1976 рік, які сьогодні почали розносити по домах Манітоби, до підготовки перепису 1-го червня. В. С. Босвел, головний урядовий представник перепису в Оттаві, заявив в телефонічнім інтерв'ю: „Ми навчились з 1971 року", коли закиди дискримінації загрожували стримкою роздачі переписових анкет. Перепис 1976 р. заявляє, що головою родини може бути чоловік, або жінка. В 1971 р. були закиди проти уряду від Манітобської Комісії Людських Прав і від Жіночого „Екшон" Руху Монтреалю, через заяву (в 1971 р.), що головою родини є чоловік.

„В другій зміні, українська мова була знову зачислена, разом з англійською, французькою, німецькою та італійською мовами, в запиті про матірню мову.

Український Канадський Громадянський Комітет в 1971 р. старався одержати судову заборону, щоби стримати роздачу переписових анкет, коли виявилось, що українська мова була упущена із запиту про мову. Це було особливо гаряче спірне питання в Манітобі, де перепис 1971 р. показав, що українці — це третя найбільша етнічна група, з 11.6 відсотками населення. Пан Босвел сказав, що ще не чув нарікання про цьогорічні переписові анкети..."

Щойно після п'ятьох років дізнались ми від самого канадського уряду, що сконцентрована дія малої жмені обурених осіб мала аж такий успішний вислід. Вважаю вартісним підсумувати активність цієї групи під час кількох тижнів весни 1971 року.

17-го травня 1971 р., цебто два тижні перед переписом, під час прес-конференції на Вінніпеському летовищі, дост. Джон Діфенбейкер висловив своє незадоволення з недавно розданих переписових анкет. Він заявив, що в запиті ч. 5 „матірня мова" безпідставно упущена категорія „українська (мова)". Вичислено англійську, французьку, німецьку й італійську та подано „інша", де можна було вписати відповідну мову.Упущення української мови — „це ляпас четвертій найбільшій етнічній групі в Канаді", — заявив Діфенбейкер.

Зацікавлена група українців у Вінніпеґу звернулася до нашої центральної організації, сподіваючись якоїсь організованої акції проти такої явної дискримінації.Однак, в централі не було позитивної реакції. В наслідок цього створено Український Канадський Громадський Комітет (до перепису 1971 р.). Членами комітету були: інж. Євген (голова) та інж. Зоряна Гайворон, п-на Зоряна Гриценко, інж. Степан Корбутяк, д-р Ярослав і Оксана Розумні, адв. Василь Свистун, о. д. Мирослав і Орися Трач.

У своїй пресовій заяві 20-го травня Комітет заявив, що вислав телеграму до Оттави з вимогою стримання дискримінаційних переписових анкет і їх поправлення вставкою з новим повнішим запитом про матірню мову ,або упущенням згадки про будь - яку мову, або поданням восьми головних груп, що створюють 90 відс. канадського населення. Якщо уряд не направить цієї дискримінації ,комітет подасть апель до Манітобського уряду, який забороняє дискримінацію супроти будь-якої меншости. В цей спосіб комітет постарається стримати нелеґальний, бо ж дискримінаційний, перепис.

Упущення категорії „українська мова" із запиту ч. 5, матірня мова, матиме дуже поважний неґативний вплив на урядову статистику супроти українського населення Канади. Відомо, що люди не хочуть вписувати додаткові відповіді — радше хочуть тільки зачеркнути відповідну подану відповідь. Безпідставно упускаючи українську мову, федеральний уряд довільно вирішив, що українська мова менше важна від поданих мов. Це упущення не могло не мати впливу на тих осіб, які не так поважно ставляться до виповнення урядових анкет. А це неповажне виповнення анкети, особливо в цім запиті ч. 5, вирішує вислід обчислення українського населення Канади та має безпосередній вплив на урядову фінансову підтримку навчання української мови й українських культурних установ Канади. Отже, упущення української мови із запиту ч. 5, це вияв дискримінації федерального уряду супроти українців - канадців.

Заява комітету була широко розголошена в англійській та українській пресі, в радіо та телевізії Манітоби й у інших центрах Канади. Члени комітету також були в зв'язку із особами в других містах, напр., Едмонтон та Торонто.

Очікуючи рішення Манітобської Комісії Людських Прав щодо стримання перепису, комітет зайнявся практичною стороною перепису. Зорганізовано „інформаційні центри" (чотири), де особи, що не вміли по-англійському, отримали поміч у виповненні анкет. Преса та телевізія розголошували та висвітлювали залі повні людей. Також комітет видрукував та розіслав тисячі летючок, що закликали українців вписати „юкрейнієн" в категорію „інша" в запиті ч. 5, як також висловити своє обурення супроти анкети (в місці на коментарі). Вісім членів комітету не могли б самі успішно зайнятися інформаційними центрами та розповсюдженням тисяч летючок. Комітет висловив щиру подяку всім тим добровольцям у Вінніпеґу, які допомогли при інформаційних центрах та розвезли летючки по всіх українських підприємствах, установах, організаціях і церквах міста (без огляду політичного та релігійного наставлення). Особлива подяка українським

(Закінчення на стор. 5-ій)

З. Дробицький

1000-ЛІТНІЙ УНІВЕРСИТЕТ

Тисячолітній університет Аль Азгар височить на схилі гори, яка дивиться поперез Ніль на стародавню столицю Єгипту, Мемфіс. Цей університет старший ніж Каїро, яке оточує його. В 1963 році Союзна Арабська Держава видала поштову марку, щоб відмітити університет, який в 960-му році побудував був, як мошею, Джавгар фатімідський генерал, завойовник Єгипту. Аль Азгар — це науковий осередок для більше ніж 35.000 мусулман з 40 країн. Навчання в тому університеті відбувалося під колюмнами мошеї з бронзового каменя. Студенти тиснулися на матах, слухаючи викладів професорів, які сиділи у вигідних кріслах. Кожний професор викладав спеціяльний предмет і його крісло стало так відомим у культурному світі під назвою „катедра" для спеціяльного предмету.

Вища освіта почалася серйозно в 972-му році серією правничих лектур, які подавав великий везір (прем'єр міністрів). Власті мошеї признавали 35 студентам стипендії, що рівнялися сьогоднішнім університетським стипендіям. При університеті були побудовані гуртожитки для студентів. В 974-му році були створені кляси, доступні для всіх, почалося широкозакроєне навчання, що було безплатне. Ця традиція тривала сотні літ. Виклади відбувалися з найрізноманітніших ділянок знання, від студій Корану до найрізноманітніших мов, літератури, законодавства, економії, філософії, астрономії, математики й медицини. Були то часи, коли до університету приймали всіх, а іспитів не було. Студенти ходили на виклади так довго, поки могли відповісти на найбільш трудні питання своїх професорів.. Тоді вже їм радили покинути університет і старатися основувати свої власні кляси.

В 1920-их роках кляси перенеслися з тієї старої мошеї до будинків, що є осередком сьогоднішніх новітніх кемпусів.

З НУДЬГИ ЗАПИВАЄТЬСЯ СОВЄТСЬКА МОЛОДЬ

(М. Р.). — Совєтська преса широко займається справою все більшаючої нудьги серед молоді та п'янствування, яке постає наслідком п. „Совєтська молодь культурно бездомна", сказано в довгій статті „Знам'я Юности". „Я не знаю, чого мені так усе навкучилося", — каже молода дівчина. „Ми живемо, наче на пустині". „Як проводити час?" — питається один юнак. „Так усе набридло". „Звичайно нудьга кінчається бійкою", — каже згаданий журнал.

Справою п'янства займаються теж військові в місті. „Красная Звезда", щоденник міністерства оборони, натякнула про „нахил до п'янства серед молодих старшин". „Які наслідки цього?" — питається підполковник. „Візьміть, наприклад, Єлісеєва, який був добрим старшиною, але він став пити і його забрали до військової міліції. Коли ми його спитали, чому п'є, Єлісеєв мовчав. Його товариші відповіли за нього: йому все остогидло". Були й інші випадки пияченн у війську. Навіть політрук признав, що „в цьому ґарнізоні життя було нудне". Не було ніяких добрих відчитів ні пропаґандистів. У клюбі панувала нудьга. Лише кавярня, де кожний міг пити, була повна. Підполковник спитав директора бібліотеки: „Чому так мало відвідувачів?" Одержав таку відповідь: „Тяжко приходиться суперничати з нашими сусідами", себто з шинком. „Красная Звезда" натякнула, що життя в касарні не повинно б бути таке нудне. „На жаль, нудьга доводить до пляшок", — пояснила газета. В листі до „Красної Звезди" ляйтенант нарікав, що старшинські гуртожитки звели на манівці багато молодих старшин. „Надійний, амбітний молодий старшина нещодавно прибув до гуртожитку, а товариші запрошують його, щоб відсвяткувати з ними свій прихід. Потім він переконується, що кожну ніч проводиться на відсвяткуванні. Молодий ляйтенант скоро привикає до того, що приходить до своєї кімнати в брудних чоботах і лягає спати, не роздягаючись, залишає брудні тарілки на столі, не прибирає своєї койки, а майже ввесь свій вільний час проводить на п'янстві".

Цей лист спричинив велике схвилювання серед совєтських ляйтенантів. Тиждень пізніше старший ляйтенант прислав пригноблюючий опис гуртожитка, в якому він живе. Сцена, яку він описав, вміщала в собі звичаєве п'янство, після якого залишалися цілі гори пляшок під ліжками.

Нудьга, на яку нарікають молодші старшини, а яка, як видно, дуже поширена серед молоді усіх життьових кіл, поза мурами університетів і технічних інститутів, не відповідає офіціяльним описам багатокультурного життя під комунізмом.

Степан Чорній

ВІД „ЕМСЬКОГО УКАЗУ" ДО XXV З'ЇЗДУ КПСС

VI

В Дніпропетровському університеті, наприклад, виклади української літератури ведуться російською мовою. В Київському політехнічному інституті українською мовою викладав тільки завідуючий катедрою філософії професор Войтко, але в 1973 році його звільнили з інституту.[33])

Автори „самвидаву" подають дуже сумний, дивовижний факт: на одному із засідань політбюра КПУ в 1973 р. прийнято таємно рішення: „всі наукові журнали, які ще виходять на українській мові або паралельно на двох мовах, поступово перевести на російську".[34])

14 березня 1974 р. у Києві відбулася республіканська нарада працівників вищої школи. Нарада провадилася російською мовою. В. Маланчук наголошував, що навчальний процес потрібно „намагатися проводити повсюдно російською мовою, тому що російська мова, мовляв, є однією з основних ознак інтернаціоналізму".[35])

В січні 1974 р. В. Маланчук зустрівся з Генеральним консулом ПНР в Києві Томашевським і вимагав посилити цензуру над видавничою діяльністю українців у Польщі[36])

Самвидавний Український Вісник підкреслює, що правління СПУ (Спілки Письменників України) „перетворилося в орган духовного насильства, придаток КҐБ. В СПУ хлинуло різного роду бидло, яке гріє руки на масове продукування антилітературного сміття".[37])

З 1973 року в Інституті літератури не прийнято жадного аспіранта на відділ української літератури. Таке ж становище в Інституті мовознавства.[38])

Після того, як 30 грудня 1971 р. злочинне політбюро КПСС дало завдання органам КҐБ розгромити САМВИДАВ, по цілій імперії пронеслася хвиля арештів. На Україні і в Грузії терор лютує найбільше. Заарештовано багато інженерів, учителів, лікарів, студентів, робітників.[39])

Большевицькі злочинці вчинили погром у Львівському університеті в березні-травні 1973 року. Партійні русифікатори наказали ректорові заборонити проводити традиційні Шевченківські вечори. Студенти спробували все-таки зорганізувати Шевченківський вечір, але каґебісти їх розігнали, а багатьох студентів заарештували. Арештованих торгурували (натягували ґумові мішки на голову, тримали так аж до втрати свідомості, били).[40])

Злочинці з ЦК КПСС дали засекречену інструкцію „приймати у вузи Західньої України не більше 25% місцевої молоді".[41])

Дискримінаційно ставиться Москва до української книги. Щораз частіше бібліотеки одержують розпорядження про „вилучення українських книжок".[42])

„Гітлерівські фашисти палили книги на майданах — совєтське Гестапо робить це секретно. За читання Шевченкових віршів большевицькі дикуни запроторюють на „Архіпелаґ ГУЛаг" або в психв'язницю".[43])

Російські вандали-окупанти безжалісно нищать пам'ятники історичного і культурного минулого українського народу. Це все варвари роблять для того, щоб знищити все те, що витворив протягом століть ґеній українського народу.

У 1972 році на Янівському цвинтарі у Львові напередодні Зелених свят „остаточно знищено всі надмогильні хрести а меморіяльному кладовищі УГА. Це саме зроблено в Івано-Франківську, Тернополі, Золочеві, Городку та в інших містах на цвинтарях."

„Окупанти поруйнували всі кладовища, пов'язані з національно-визвольною боротьбою українського народу. Хто може навести хоч один приклад, де ще в світі здійснюються такі акти бандитизму і дикунства?"

„Роками гниє унікальна збірка українського стародавнього живопису у Вірменському соборі у Львові. В 1972 р. з наказу КҐБ закрито український музей І. Гончара в Києві. Законсервовано бдівництво козацького музею-заповідника на о. Хортиця.

„В грудні 1972 р. в Зборові знято пам'ятник Б. Хмельницькому. На постаменті поставлено пам'ятник Ленінові, а скульптуру Хмельницького перенесено в глухе місце.

„В Дрогобичі у 1972 р. знято барельєф І. Франка з будинку колишньої гімназії, де вчився І. Франко. Кілька років тому в Дрогобичі з церкви знято пропам'ятну дошку, присвячену М. Шашкевичеві.

„В останні роки заборонено відкривати пам'ятники Т. Шевченкові на Україні".[44])

Московсько-фашистські диктатори розвалюють стародавні церкви[45]) на Україні, ґрабують церковне майно, нищать церковне устаткування тощо.[46])

Наведені факти злочинів допомагають зрозуміти, що совєтський режим — це „фашистська диктатура у формі соціял-фашизму". „Це імперіялістична держава, в якій гнобляться десятки народів, проти який здійснюється духовний і фізичний ґеноцид, де нависла реальна загроза цілковитої ліквідації національних культур і цілих народів, отже — здійснюється найбільший злочин проти людства".[47])

Здається, що сьогодні немає вже у вільному світі найменшого сумніву, яка страшна потвора відродженого неофашизму в московській редакції роззявила пащу, щоб проковтнути людство. Щоб запобігти лихові, усі чесні люди у вільному світі повинні спрямувати всі можливі зусилля для боротьби з московським неофашизмом, що становить головну небезпеку для всього людства.

Гармонійним відлунням в унісон з „Емським указом"

(Закінчення на стор. 5-ій)

УККА І ПАТРІЯРХАТ

На пресовій конференції, яку влаштувало Товариство за патріярхальний устрій, виступав також д-р Мирослав Навроцький, який — як про це звітує пані Оксана Щурова у "Нашому Голосі" за червень, "також підкреслив негативне ставлення УККА до нашого Патріярхату, бо не старається його підтримати, а противно, ще й шкодить".

Пані Оксана Щурова, видатна діячка Союзу Українок, який має свої представниці в усіх керівних органах УККА, забула — на жаль — згадати, що приявний на тій пресовій конференції редактор англомовного "Українського Квартальника", д-р Володимир Душник, негайно спростував закид д-ра М. Навроцького. Насправді 15 травня 1971 р. Екзекутива і Політична Рада УККА прийняли "в справі помісности і патріяршого завершення УКЦеркви" резолюцію, яку для пригадки наводимо тут:

РЕЗОЛЮЦІЯ
Екзекутиви і Політичної Ради УККА в Справі Помісности і Патріяршого Завершення УКЦеркви

(Схвалена на нарадах в дні 15 травня 1971 року)

Тому, що обрядова і адміністраційна самоуправа УКЦеркви та її патріярхальне завершення законно цій Церкві прислуговують, і

Тому, що Декрет Папи Павла VI про Східні Церкви з дня 21 листопада 1964 р., оснований на постанові II Ватиканського Собору, управнює Папу творити Патріярхати Східніх Церков там, де треба, і

Тому, що такий патріярхальний устрій і таке патріярхальне завершення помісної УКЦеркви були одноцушно схвалені IV Архиєпископським Синодом УКЦеркви в Римі в жовтні 1969 року, і

Тому, що це зобов'язуюче рішення було ентузіястично прийняте духовенством і мирянами УКЦеркви і світі, і

Тому, що практичне переведення в життя цих належних прав і зобов'язуючих рішень натрапляє на нові труднощі та було відмовлене Папою Павлом VI, згідно з опублікованим тепер листом префекта Священної Конґреґації для Східніх Церков Кардинала Максиміляна де Фірстенберґа до Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого з 10 квітня 1970 року, а в останньому найменування двох Єпископів-помічників Філядельфійської Архиєпархії при поминенні прав Верховного Архиєпископа і Архиєпископського Синоду помісної УКЦеркви, —

Отже тому ми, Екзекутива і Політична Рада Українського Конґресового Комітету Америки, зібрані на нарадах в Ню Йорку 15 травня 1971 року, та базуючись на попередніх рішеннях і постановах у цих справах Конґресу УККА та обраних ним органів, однодушно рішаємо і постановляємо:

1. Висловити повну підтримку Верховному Архиєпискові УКЦеркви Блаженнішому Кир Йосифові, очолюваному ним Архиєпископському Синодові та Духовенству і мирянам у їхніх зусиллях перевести в життя постанови IV Синоду УКЦ в справі її помісности і патріяршого завершення;

2. Протиставитись будь-яким виломам з цих Синодальних постанов, з якого боку вони не походили б, бо вони є проти найкращих інтересів не тільки помісної УКЦеркви, але проти інтересів Вселенської Церкви, як цілости;

3. Докласти всіх зусиль, щоб довести до повної єдности всіх Владик, Духовенства і вірних УКЦеркви у змаганнях до цієї великої мети. Будь-які непорозуміння внутрішнього церковного порядку мають бути полагоджені для добра помісної Церкви на наступному Синоді Владик й найближчому часі.

4. Екзекутива і Політична Рада УККА закликають усі мирянські товариства і організації до координації своїх дій в справі помісности УКЦеркви на форумі Церковної Комісії УККА, щоб спільним прямуванням та в кожночасних обставинах найбільш відповідними і найбільш успішними методами і засобами змагати до великої мети: повного здійснення самоуправи і патріярхального завершення помісної Української Католицької Церкви. Становище УККА надалі таке саме.

15 листопада Президія УККА вже протестувала проти "негромадських метод публічного розголошування неперевірених сплетень та інсинуацій, шкідливих не тільки для утвердження помісности і Патріярхату УКЦеркви, але й для успішного здійснення так потрібної українській спільноті єдности дій і концентрації сил у змагу за наші національні і церковні цілі". Той протест Президії Екзекутиви УККА стояв у зв'язку з радіо-програмою "Голосу Мирян" у Філядельфії з 12 жовтня 1975, в якій були на адресу УККА неперевірені, фальшиві й високообразливі закиди.

До речі: нема ні одного розсудливого українця, який не бажав би Українській Католицькій Церкві ієрархічного завершення Патріярхатом. Розбіжності всередині українського вільного суспільства, однаково між католиками і православними, як всередині самих католиків, виникали не на тлі "за" чи "проти" Патріярхату, а на тлі метод, на тлі тактичних ходів, стосованих католицьким мирянським рухом за Патріярхат.

ПРО ПРАВОПОРЯДОК У ГРОМАДІ

В обіжному листі Централі УККА ч. 31 — XI до Управ Відділів УККА, що його підписав екзекутивний директор Іван Базарко, говориться про "Затримання правопорядку в наших громадах". На вступі пригадано там, що в Обіжному листі ч. 23 з 4-го листопада 1974 п. з. "У власній справі" Екзекутива Українського Конґресового Комітету Америки звернулася до Управ Відділів УККА з проханням керуватися в своїй діяльності виключно директивами Екзекутиви та її Головної канцелярії в Ню Йорку. Той обіжник мав на меті привернути правопорядок, встановлений у понад 35-річній праці УККА.

"На жаль — говориться дальше у тому Обіжному листі — ...шептаною писаною в деяких часописах пропаґандою деякі особи стараються підорвати авторитет Українського Конґресового Комітету Америки. На тому місці хочемо ствердити, що ми не є проти критики поодиноких дій УККА, ми не можемо заборонити інших поглядів на деякі пробле-ми нашого громадського життя, які не є панівні в керівних органах УККА. Ми є переконані, що різноманітність поглядів і думок є виявом демократичної системи, в якій ми живемо, але меншість не може диктувати більшості і накидати їй своїх думок.

...Консолідація, згода української громади в ЗСА на базі Українського Конґресового Комітету Америки в часі свого 35-тилітнього існування переходила різні етапи, вона не була ідеальною, вона не є такою і тепер, але всі ми є горді з того, що наші попередники створили в 1940 році установу — Український Конґресовий Комітет Америки —, в якому співпрацюють різні люди, не дивлячись на їхні конфесійні, політичні чи професійні погляди, не дивлячись, чи вони є тут роджені чи давно прибулі, не дивлячись, з яких територій України вони переїхали до Америки...

...Сьогодні ще раз, як і в листопаді минулого року — звертаємося до Хвальних Управ Відділів Українського Конґресового Комітету Америки з проханням не приймати протекторів над різними імпрезами, які плянуються в терені, без виразної апробати Централі УККА, як також не переводити жадних фінансових збірок без виразного доручення Централі УККА..."

"КОНҐРЕСОВІ ВІСТІ"

На Дирекційній Раді з 1 травня ц. р. виринула справа "Конґресових Вістей". У дискусії над звітами голови Контрольної Комісії І. Винника та мґр. Уляни Дячук, касира, що доповідала прелімінар бюджету, деякі приявні висловилися проти видавання "Конґресових Вістей" в їх теперішній формі та радше за заощадження 5.200 дол. передбачених на них у бюджеті на наступний рік. Інші дискутанти звернули увагу, що ніяка поважна організація не може обійтись без власного органу. Редактор "Конґресових Вістей" поінформував, що він отримав пропозицію редагувати "Конґресові Вісті" щойно після того, як цю справу вирішила Екзекутива і від Екзекутиви залежить — видавати чи ні та в якій формі, чи як додаток до "Свободи" й "Америки", чи окремими періодичними або неперіодичними випусками. Редатор інформував, що йому було б легше і приємніше редагувати окремі випуски журнального характеру, але такі випуски розходяться в невисокому тиражі, а "Конґресові Вісті", як додаток до наших двох найбільш поширених газет в ЗСА, доходять таки до рук кількадесяти тисяч осіб. Не можна здійснити первісного рішення Екзекутиви, щоби видавати "Конґресові Вісті" щомісячно, бо на перешкоді стоять технічні труднощі друкарні, — тому видається цей орган УККА радше неперіодично, у подвійному об'ємі що два місяці. Кожне число "Конґресових Вістей", за яке редактор отримує 100 дол. устійнюване з екзекутивним директором мґром І. Базарком і редактор стверджував надзвичайно гармонійну співпрацю. Екзекутива займається знову цією справою, коли розглядатиме висловлені в дискусії над бюджетом УККА думки членів Ради Директорів.

З ЖИТТЯ ГРОМАД

У МАЯМІ, Флорида. Річні Загальні Збори Відділу УККА відбулися 26 квітня ц. р. До нової Управи ввійшли: Володимир Хомяк — голова, — Василь Давидович — заст. голови, — Надія Мудрейко — секретарка, — Оля Кадучок — англомовна секретарка, — Володимир Бацвин — касир, — Михайло Курман — імпрезовий референт. Контрольна Комісія: Роман Балабан, Роман Венґольовський, Петро Гуманюк. — Товариський Суд: о. Шпаченко, о. Ричкун, Йосип Дрозд.

Переобраний на голову Володимир Хомяк склав на тих Загальних Зборах обширне звідомлення, що його приявні одобрили. Одним з успіхів посередньої Управи було приєднання до Відділу УККА Українсько-Американської Кредитової Спілки у Маямі.

ФІНІКС, Аризона. Установчі Загальні Збори Відділу УККА відбулися 10 квітня ц. р.: рішено відновити Відділ УККА, при чому — як це з'ясував інж. М. Чопівський — в половині мин. року прибув до Аризони екзекутивний президент УККА Й. Лисогір та поручав вибрати Ініціятивну Групу задля відновлення Відділу УККА, — що і сталося. Після досить палкої дискусії обрано нову Управу у такому складі:

М. Теслевич — голова, — Д. Дидик, М. Коропишин, В. Козак, С. Соляник, І. Масний і Н. Сороченко — члени Управи. Контрольна Комісія: І. Віятик, М. Бурда і К. Росола.

Предсідником Зборів був Дмитро Дидик, секретарювала Катерина Росола. Тому, що у Фініксі в Аризоні впродовж кількох років не було Відділу УККА, рішено за 7 місяців скликати нові Загальні Збори. Протокол Загальних Зборів, як теж Запрошення на них з Денним порядком і список учасників і список платників УНФонду переслано Головній Канцелярії.

ЧІКАҐО, Ілл. Загальні Збори Відділу УККА відбулися 4 квітня ц.р. Обрано нову Управу у такому складі: ред. Михайло Панасюк — голова, — інж. Мирон Гриневич — 1 заст. голови, — д-р Юліян Куляс — заст. голови і референт зовнішніх зв'язків, — Марія Юзефович, інж. Роман Бігун, Павло Коновал — заступники голови, — Дмитро Багрій — секретар, — д-р Юрій Сеник — англомовний секретар, — Василь Бражник — скарбник, — Іван Деркач — організаційний референт, Любо Масюк — культ.-осв. референт, — Олег Сацюк — референт преси, — Олексій Пошиваник — заст. реф. преси, — Микола Сенчишак — реф. економічного плянування, — д-р Павло Питель — заст. реф. зовнішніх зв'язків, — проф. Мирослав Семчишин — Ради українського шкільництва, — д-р Іван Лисейко — конференції молоді, — Стефанія Борович — Бюро Суспільної Опіки.

Вільні члени: інж. Степан Ґоляш, д-р Павло Турула, д-р Зенон Форович, інж. Василь Голод, — д-р Павло Надзікевич, — д-р Михайло Кос, — мґр Володимир Ничий, — Григорій Дронь, — Теодор Чурма, — інж. Мирон Лущак, — Богдан Кашуба, — д-р Богдан Олексюк, — Анна Стародуб.

Контрольна Комісія: Ольга Федак — голова, — інж. Василь Ростун — заст. голови, — Іван Павлик — секретар, — інж. Дмитро Григорчук — член, і представник Українського Лікарського Т-ва, якого ще не подано.

Товариський Суд: д-р Роман Смук, адв. Борис Антонович, Станислав Дмитренко, д-р Роман Кобилецький і Ірина Субота.

НЮ БРОНСВИК, Н. ДЖ. В неділю 20 червня 1976 відбудуться святкування з нагоди 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення — у Бавнд-Парку. Мистецькі виставки різних національних груп. Українську групу на виставці репрезентує СУА. Мистецький виступ українців о год. 5 попол.: танцювальні ансамблі з Картерету, Юніону і з Бавнд Бруку.

Місцевий Відділ УККА організує автобуси на маніфестацію у Вашинґтоні.

ГЕМОНД, ІНДІЯНА. Річні Збори Віділу УККА відбулися 14 березня ц. р. Нова Управа: голова Степан Пилипчак, заступник — о. крил. Вол. Возняк, секретар Степан Мединський, — касир — Осип Луцик, — імпрезовий реф. — Микола Біпецький, — преси Микола Возняк, господар Мих. Увятко і Мик. Луців.

СПРАВА ЗМІНИ СТАТУТУ УККА

Формально — статут — це конституція, це основний закон, це стрижень кожної впорядкованої організації. Насправді — не буква статуту а люди, їхня діяльність і їхнє поведження, традиція і практика — це рішальні для кожної організації чинники. Але статут мусить існувати і його не можна ані легковажити, ані порушувати, бо це було б порушуванням правопорядку, —це було б наслідуванням кремлівської верхівки, яка цинічно порушує конституцію СССР та зробила з тієї конституції пародію. Коли раз-у-раз на терені керівних органів УККА і поза ними, найголосніше від сторони так званої "зовнішньої опозиції", лунають голоси про потребу "структуральних змін" в УККА, то насправді йдеться про зміни існуючого статуту. На засіданні Ради Директорів 1 травня ц. р., численному і багатогодинному, стояла на денному порядку теж справа зміни статуту. На жаль, не було змоги дебатувати над окремими проєктами зміни статуту, бо — як ми вже інформували в останньому числі "К.В.", — дискусія обмежилася до вирішення спірного питання про леґальність існуючої Статутової Комісії. Остаточно вирішено цю справу — 7 дійсних членів Статутової Комісії і 4 з дорадчим голосом — і нема сумніву, що до часу, коли розпічнуться наради XII Конґресу, Статутова Комісія, яка складається з правників, відомих громадян і добрих знавців української проблематики в ЗСА, совісно виконає своє завдання. Головою цієї новосформованої Статутової Комісії став адв. Іван Флис.

Очевидно, що існуючий статут УККА не ідеальний, як неідеальною є дійсність української громади в ЗСА, отже й Українського Конґресового Комітету. Тому нема ні одного розсудливого діяча, байдуже з "естаблішменту" чи з опозиції, який не признавав би, що існуючий статут УККА можна і треба в дечому змінити. Але кожний статут спирається на якихсь принципах. Основним і непорушним принципом статуту УККА є — **забезпечити тривкість цій нашій організації організацій, цій нашій організаційній та репрезентаційній верхівці.** Коли ж можна про те, які найтривкіші чинники української громади в ЗСА, то безсумнівно є ними: **Церква і Союзи.** Чи це комусь подобається чи не подобається, то нема сумніву, що за 10-20-50 років прийдуть поважніші зміни в українській громаді в Америці, — скорчиться наше громадське життя, деякі партії, які вже тепер зійшли до повних чи частинних фікцій, зникнуть, різні установи й організації — наукові молодечі, харитативні — будуть життєвою конечністю примушені єднатися, — може й деякі Союзи, які тепер ще не виявляють в цьому бажання, з'єднаються, але найтривкішими виявляються Церква і Союзи. Союзи є нашими найсильнішими фінансовими установами, вони мають за собою світлу історію, до якої належить теж ініціятива до заснування українського Конґресового Комітету, — Союзи і Церкви **охоплюють, як своє членство, масив українців у Північній Америці.** І тому треба дуже обережно підходити до суґестій і конкретних внесків, щоби обмежити права чи "привілеї" Союзів в УККА, Союзів, — з очима власне на майбутність. Статутова Комісія напевне погодиться, що не можна послабити тієї підвалини УККА, якою є місцеві Відділи. Не можна теж погодитися на таку "демократизацію" УККА, яка зрівнювала б у правах платників УНФонду з не-платниками. Такого нема ніде ні в цілому світі, щоби будь-котра держава зрівнювала в правах громадян і не-громадян. Власне на адресу необережних і запальчивих реформаторів статуту УККА була в "Лисі Микиті" знаменита карикатура Едварда Козака, як-то один чоловік несе бомбу в руках, а коли його спитали "Що таке несете?", він відповів: "Проєкт, як перевести деякі маленькі зміни в УККА"...

Статутова Комісія проголосила заклик — присилати на адресу Головної Канцелярії проєкти і суґестії щодо зміни статуту УККА. Окремий такий заклик вистосувала Комісія для розгляду української дійсности в ЗСА, конкретний проєкт зголосив вже голова тієї Комісії д-р А. Жуковський, проєкт на зміну статуту заповів теж голова Контрольної Комісії п. Іван Винник.

Між отими зголошеними вже проєктами на зміну статуту є деякі, які заслуговують на пильну увагу і призадуму: фахівці в Екзекутиві, ротаційна система виборчих членів керівних органів, звуження терену для того безконечного балакунства, яке затруює наради Політичної Ради й Ради Директорів. Насправді, нема чого завидувати "почести" членам Статутової Комісії і треба тільки побажати їм, щоб вони зуміли вибрати з повного мішка проєктів і пропозицій — найцінніше, найконструктивніше, для добра дорогої нам усім справи.

ЕКЗ. ДИР. УККА І. БАЗАРКО РЕПРЕЗЕНТУВАВ УККА НА З'ЇЗДІ ЛІКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА

Одинадцятий Науковий З'їзд Українського Лікарського Товариства П.А. відбувся 28-31 травня 1976 в Клівленді, Огайо,

Одинадцятий науковий з'їзд Українського Лікарського Товариства П.А. відбувся 28-31 травня 1976 в Клівленді, Огайо, з великим успіхом. В тому З'їзді взяло участь із доповідями багато лікарів з терену Америки і Канади. В суботу у вечірних годинах в балевій залі Шератон Готелю, в якому проходив З'їзд, відбувся бенкет, що в ньому взяло участь понад 400 осіб. З привітом від української зорганізованої громади виступив від імені Українського Конґресового Комітету Америки його екзекутивний директор Іван Базарко.

В неділю відбулося засідання Головної Управи Українського Лікарського Товариства, на яке був запрошений також екзекутивний директор УККА. Він в дружній розмові з'ясував всі ті проблеми, які стоять перед УККА напередодні Маніфестації у Вашінґтоні і XII Конґресу українців в Америці. Після виміни думок голова Товариства д-р Ахиль Хрептовський обіцяв вислати обіжник до всього членства з проханням піддержувати УККА в його праці.

ЗВОРУШЛИВИЙ ЛИСТ

"До хвальної Управи УККА".

Дорогі Панове! Дякую за святочні поздоровлення і бажання хоч із великим опізненням. Разом з цим залучаю Вам Великодній скромненький дарунок, але на велику справу — п'ять доларів від 80-літнього пенсіонера, самітнього, що має місячну пенсію 129.00 дол.

Бажаю Вам успіхів, Ваш

Василь Чорненко
Гемтред, Міч.

Третій Український Фестиваль фестиваль у Ню Джерзі, у "Ґарден Стейт Арт-Сентері" у Гольмделі, Н. Дж. пройшов в суботу 5 червня ц. р. з великим успіхом, у приявності кругло 8.000 осіб, як одна з українських імпрез у рямцях відзначування в цьому році 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення. (Широкий звіт-репортаж появився у "Свободі" з дати 8 червня ц. р.) Організацією Фестивалю займалася Координаційна Рада Відділів УККА стейту Ню Джерзі під головуванням Мирона Пінковського та окремий Комітетт під головуванням Зенона Онуфрика. Дальші члени того Комітету: Ярослав Мулик і Северин Палидович — заступники голови, — Кенет Ваньо, Стефанія Букшована і Ляриса Герман — Комісія публікацій, — В. Рудакевич і Б. Кобзар — Комісія квитків, — Юрій Савицький і Христина Бук — пообідня програма, — Оксана Соболта — вечірня програма, — Ярослав Мулик — касир, — Маґда Кольцьо — мистецькі виставки, — Мирослава Гординська — виставка народньої ноші, — Роман Забігач — аранжер, — Мирон Пінковський — комунальні зв'язки, — його заступники й помічники Дж. Буртик, Яд Федун, П. Палюх. — Поміщена вгорі ілюстрація програмки — Люби Мазяр.

КОНҐРЕСОВІ ВІСТІ

орган Українського Конґресового Комітету Америки

РІК XII. ЧЕРВЕНЬ, 1976 Ч. 11

НЕМА ЛІТНІХ ФЕРІЙ ДЛЯ УККА

Східньо-американський клімат такий, що літом люди ходять, як у парні і просто фізично не всилі виконувати будь-яку виснаживішу працю. А що це й шкільні та університетські ферії, то на три — бодай на два місяці, липень-серпень, все громадське життя наче спаралізоване. Та й ті, які залишаються у містах — під кінець тижня, вже у п'ятницю пополудні, зараз після праці, втікають за місто, щоб вернутися вніч з неділі на понеділок. Але в цьому році ця наче традиція американського способу життя закаламучена подіями, які не дозволяють на літній відпочинок, потрібний людям, які трудилися попередній Божий рік. Не можуть відпочивати президент Джералд Форд та всі інші кандидати у президентських виборах, які відбудуться 2 листопада ц. р.: хоч уже закінчилися президентські правибори, в яких заанґажовані не тільки кандидати, але й великі партійні апарати, — проте підготова до виборів позбавила американський політичний світ цьогорічних літніх ферій.

Це деяка потіха для Українського Конґресового Комітету, який теж має перед собою такий календар праці, що ніколи й думати про літній відпочинок. На 12 червня була визначена Політична Рада, на 19 червня пленарне засідання Екзекутиви УККА — на обох тих форумах найпершою і найважливішою проблемою була (чи буде) XII Конґрес українців в Америці, визначений на 8-10 жовтня ц. р. Але ж ще у міжчасі — ще 26 червня — велика українська маніфестація у Вашінґтоні у зв'язку з 200-річчям ЗСА і 100-річчям українзського поселення і нашій репрезентаційній верхівці залежить на тому, щоби все українство в Америці гідно себе тоді, 26 червня, запрезентувало. А 4 липня — друге центральне святкування роковин американської незалежности — у її колисці, у Філядельфії, і тамошній — один з найбільших і найкращих — Відділ УККА віддавна приготовляється до своєї участи у тому загально-американському святкуванні. Цьогорічний "Тиждень поневолених народів" вимагає збільшеної підготови. На неділю 11 липня заповідається велика маніфестація під статуєю "Свободи", при активній співучасті америк. федерації праці. І після цього не можна буде спочити на лаврах — бо ж це вже будуть тільки три місяці до XII Конґресу — 8-10 жовтня ц. р., які мусять бути виповнені організаційною працею та виготовленням згори всіх детайлів, щоб Конґрес мав промощений шлях до конструктивних нарад. Найбільше праці матиме Головна канцелярія, але й Управи всіх місцевих Відділів УККА. Вибори делеґатів на XII Конґрес — від усіх членських установ і організацій, від Відділів та від платників національного датку — це не тільки формальна процедура. Це поважна справа, бо йдеться про поважне й найбільш авторитетне представництво всієї української громади в ЗСА. Коли все ще є такі одиниці (славити Бога — це тільки одиниці), які твердять, що "УККА нікого не репрезентує" (так дехто інформував Леоніда Плюща у Парижі перед його прилетом до Америки!), то вони зможуть переконатися наочно, кого УККА насправді репрезентує і як виглядає ця наша громада.

ПЕРЕДОВА

Реєструйтесь і голосуйте!

Закінчився вже сезон 30-ох стейтових правиборів, на яких вибирали делеґатів на конвенції Демократичної і Республіканської партій. Назагал зацікавлення широких кіп американського суспільства тими правиборами не було велике, на що й указувала фреквенція учасників у правиборах, що рідко де переступала 35 відсотків управнених до голосування. По республіканському боці змагалися президент Джералд Форд, що його зараховують до ідеологічного "поміркованого" табору Республіканської партії, і кол. каліфорнійський губернатор Роналд Ріґен, більш "консервативний". По демократичному боці несподівано вибився на перше місце кол. губернатор Джорджії Джіммі Картер, але він має суперників не тільки в офіційно вже давніше проголошених кандидат на президента, але й долучилися до них каліфорнійський губернатор Едвард Бравн і сен. Френк Чирч. У кулісах стоять по руспубліканському боці все ще віце-президент Нелсон Рокефеллер та по демократичному сен. Гюберт Гомфрі, — кожний із них готов погодитися, якщо його "присилують" на партійній конвенції прийняти кандидатуру на президента, коли ніхто з офіційних кандидатів не матиме потрібного для вибору числа голосів. Республіканська конвенція нараховуватиме 2.259 делеґатів, а для вибору кандидата на президента треба буде 1.130 голосів. На Демократичній конвенції всіх делеґатів буде 3.009, а треба буде 1.505 голосів для вибору партійного кандидата. Вибір на обох конвенціях вирішиться, мабуть, у закулісових іграх, якими загал суспільства теж небагато цікавиться, дармащо американські газети й журнали повні міркувань на цю тему. Крім вибору президента вибиратимуть 2 листопада ц. р. всіх нових конґресменів, третину сенаторів та багато інших носіїв виборних державних становищ.

НА ТЕМИ ДНЯ

Ми, американські громадяни українці воліли би, щоби президентом став діяч неґативно наставлений, або бодай насторожений супроти політики "детанту", діяч, який не лякався би виступати одверто у справах неприємних для Кремля, — який не лякався би закиду, що ЗСА встрявають у "внутрішні справи" СССР. Але, хоча українська національна ґрупа в Америці не має своїм числом і впливами в окремих партіях вирішного впливу й голосу, проте таки ми можемо впливати на хід і вислід виборів, тим паче, що вже нераз бувало, що перемога чи програ окремого кандидата вирішувалась мінімальним числом голосів.

В інтересі української визвольної справи та в інтересі української вільної громади в Америці є активне зацікавлення у виборах без уваги на партію і кандидата, що за ним будь-хто з українців в Америці голосує. Треба видертись з українського ґетто, треба активізуватись в загальноамериканському політичному житті, треба здобувати різні поважні становища в обох партіях, бо маємо вже поважний людський актив, вартний тих станновищ. Тому реєструєтеся до виборів, хто ще не зареєструвався, і голосуйте у виборах, бо цього вимагає наш український інтерес!

XII КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

ОБІЖНИЙ ЛИСТ ч. 40/XI

ДО: ХВАЛЬНИХ УПРАВ ВІДДІЛІВ УККА І ПРОВОДІВ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Високоповажані Пані і Панове!

Маємо приємність повідомити Вас про те, що Рада Директорів Українського Конґресового Комітету Америки на своїх зборах в дні 1-го травня ц/р. в Ню Йорку урочисто проголосила скликання XII Конґресу Українців в Америці. Цей Конґрес радитиме в Ню Йорку в днях 8, 9 і 10 жовтня 1976 року в готелі "АМЕРИКАНА" ч. 801 — Сьома Евеню (Тел.: 581-1000).

Рік 1976 — це для нас рік двох ювілеїв: 200-річчя Американської Революції та 100-річчя масового поселення Українців в Америці. Під знаком цих подій та їх вартости сьогодні і значення на майбутнє проходитимуть наради XII КОНҐРЕСУ Українців в Америці.

Згідно із Статутом Українського Конґресового Комітету Америки, прийнятим на XI КОНҐРЕСІ, що відбувся в днях 6, 7 і 8 жовтня 1972 року в Ню Йорку, в розділі IV так оказано про Конвенцію УККА:

> "Конвенція всіх членів УККА відбувається під назвою КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ в АМЕРИЦІ що чотири роки, в роках виборів Президента ЗСА, в часі і місці, визначених Радою Директорів. Про це мають бути належно повідомлені всі членські організації й українська преса щонайменше за сто днів перед устійненим реченцем Конвенції.
>
> Конвенція приймає звіти керівних органів і уділяє їм абсолюторію, вибирає керівні органи, ухвалює напрямні діяльности УККА і вирішує всі проблеми, що стоять на денному порядку.
>
> Конвенція складається з належно обраних делеґатів членських організацій, делеґатів Відділів УККА, делеґатів платників Народного Фонду УККА, членів Ради Директорів УККА і Контрольної Комісії УККА.
>
> Намічування кандидатів на уряди або в члени комісій переводить дев'ятнатичленна (19) Номінаційна Комісія, яку призначає Рада Директорів. Обов'язок цієї Комісії — приймати від членства запропонованих кандидатів, перевіряти їхні кваліфікації та пропонувати Конвенції вибір тих кандидатів, яких на основі рішення Комісії, кваліфіковано для такої функції.
>
> Вищесказане не перешкоджає ставленню кандидатур та їх піддержуванню на самій Конвенції.
>
> Голосування для вибору Президента УККА переводиться окремо, а голосування над усіми іншими кандидатами до виборних органів УККА переводиться листами, як цілости.
>
> По виборах усі урядовці виконують свої обов'язки доти, поки в приписаний цим Статутом спосіб не утратять своєго уряду."

На основі обов'язуючих постанов Статуту УККА в КОНҐРЕСІ можуть брати участь всі члени УККА, себто організації, що були прийняті в члени і підписали відповідну декларацію в справі виконання наложених на них Статутом УККА обов'язків, як і фізичні особи-делеґати Платників Національного Датку.

Всі такі членські організації, що зголосять свою участь в КОНҐРЕСІ, згідно з постановою ЧЕТВЕРТОГО КОНҐРЕСУ, що відбувся 5-го листопада 1949 року у Вашінґтоні, повинні:

1. Мати вплачені членські вкладки за ТРИ останні роки в приписаній Статутом висоті.

Їхніми делеґатами на КОНҐРЕС можуть бути тільки такі громадяни, що є постійними Платниками Національного Датку і не залягають із вплатою за останні ТРИ роки.

3. Всі ті членські організації обов'язані на місяць перед КОНҐРЕСОМ сплатити всі свої залеглості, а крім того вплатити одноразово реєстраційну оплату, яка згідно з ухвалою Ради Директорів виносить Дол. 40.00. В тій оплаті міститься: безплатний білет на бенкет, безплатний білет на полуденок (ланч), Конвенційна книжка, течка з написом "XII КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ", олівець з тим же написом, Конвенційна стяжка і відзнака УККА.

Нижче подаємо дотичні постанови Статуту, що відносяться до КОНҐРЕСУ:

РОЗДІЛ II, точка 5.

"Кожна членська організація має право висилати своєго представника або представників на Конвенцію УККА згідно з такими засадами:

а) — організація, що має не менше ніж 20 і не більше ніж 100 дійсних членів, має право на ОДНОГО (1) делеґата;

б) — організація, що має більше ніж 100 членів, має право на ДВОХ (2) делеґатів;

в) — кожна Екзекутива належно кваліфікованої центральної або всенародної організації має право висилати ОДНОГО делеґата, якщо має менше ніж 5,000 членів;

г) — Екзекутива належно кваліфікованої всенародної організації має право висилати додаткових делеґатів згідно з такими засадами:

ОДНОГО (1) делеґата, коли докаже, що має більше ніж 5,000 членів;

ДВОХ (2) делеґатів, коли докаже, що має більше ніж 10,000 членів;

ТРЬОХ (3) делеґатів, коли докаже, що має більше ніж 30,000 членів.

Організації — члени УККА мають платити такі річні вкладки:

а) к о ж н а Екзекутива всенародної організації не менше як 100.00 долярів річної вкладки за кожного делеґата, якого має право вислати на Конвенцію УККА;

б) к о ж н а інша організація не менше як 15.00 долярів річної вкладки за кожного делеґата, якого має право вислати на Конвенцію УККА;

РОЗДІЛ II, точка 6.

а) К о ж е н управнений Відділ УККА повинен не пізніше як за 60 днів перед Конвенцією УККА оголосити і скликати Загальні Збори всіх Платників Народного Фонду УККА, які мають відбуватися протягом двох тижнів від дня оголошення, з метою вибрати делеґатів.

К о ж н і такі Збори вправі вибрати:

1. ОДНОГО делеґата на 25-100 учасників.
2. Якщо на Збори явиться більше як 100 учасників, тоді за кожну дальшу повну сотню Платників Народного Фонду УККА ще по ОДНОМУ делеґатові.

Повновласті і Реєстраційні Листки для делеґатів Канцелярія УККА вишле вкоротці.

ЗМІНА АДРЕСИ УККА:

В місяці червні цього року Канцелярія УККА переноситься до власного будинку при **203 Друга Евеню в Ню Йорку, 10003.**

Все листування до місця липня цього року пересилати на адресу стару: 302 Вест 13 вулиця, Ню Йорк, Н. Й. 10014 або на поштову скриньку:

Ukrainian Congress Committee of America
P.O. Box 117, Old Chelsea Sta.
New York, N.Y. 10011

ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ:

Перебудова власного Дому УККА та влаштування Головної Канцелярії УККА і перенесення до новошо будинку вичерпали всі наші ощадності. Тому дуже просимо всі наші Хвальні Управи Відділів приспішити збірку Національного Датку і всі зібрані суми переслати на нашу адресу.

Будемо Вам дуже вдячні, коли Ви підете назустріч нашому проханню і допоможете нам матеріяльнк в цьому переходовому часі.

Просимо прийняти вислови нашої
правдивої до Вас пошани.

За ЕКЗЕКУТИВУ УККА:

Проф. Лев Добрянський (-)
Президент

Йосиф Лисогір (-)
Екз. Заст. Президента

Ігнат Білинський (-)
Секретар

Іван Базарко
Екзекутивний Директор

Уляна Дячук (-)
Касир

Богдан Казанівський (-)
Секретар

ПРОТЕСТ УКРАЇНЦІВ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

учителям, що розповсюдили летючки по містечках, селах та фармах Манітоби.

26 травня 1971 року Манітобська Комісія Людських Прав заявила, що вважає це „нестерпним (репаґнент) всім канадцям, що Домініяльне Бюро татистики так слабо обдумало підготову анкет на 1971 р. Це жалюгідно, що важливому відділові федерального уряду дозволено виконувати свої завдання в такий дискримінаційний спосіб... Матірня мова: В їхнім оформленні запиту ч. 5, вони (Д.Б.С.), за висновком запрощують перекручення точної інформації та неточності щодо етнічних меншостей, хоч в їхній (Д.Б.С.) інформативній брошурі написано „потребуємо всі факти"... Вони, через упущення, роблять враження, що меншини, крім тих чотирьох, поданих на переписових анкетах, менше важні або неважні. Вони заохочують меншини, крім тих поданих, применшувати свою важливість та свою численність, створюючи можливість, що слово „інша" буде зачеркнене, а ніщо інше не буде вписане..."

Однак тому, що це було запізно, — кілька днів перед днем перепису, — Комісія вирішила, що не стримає перепис, бо анкети вже роздані. Комісія заохочувала до якнайширшого розголосу про точне виповнення запиту ч. 5.

Громадський Комітет мав задоволення, що Манітобський уряд, через свою Комісію Людських Прав, підтримав протест комітету. Шкода тільки, що інформації переписової анкети не були відомі раніше, бо тоді можна було б зовсім уникнути цієї проблеми. На жаль, тільки наша центральна організація отримала від уряду чернетку анкети кілька місяців перед передачею, але чомусь не вважала за потрібне її справити.

Для успішного переведення своєї акції комітетові були потрібні гроші. Завдяки щедрим приватним особам, підприємцям та організаціям були покриті видатки на телефони, телеграми, друкування летючок та канцелярійні справи.

Після закінчення акції всі жертводавці отримали з подякою фінансовий звіт комітету.

Ще одним позитивним вислідом цієї акції були цьогорічні (1976) інформаційні бюра в справі перепису (подібно до вищезгаданих в 1971 р.), влаштовані через співпрацю Централі та місцевого відділу КУК і федерального бюра перепису у Вінніпеґу. Потрібно тільки щоб у наступних роках було більше часу присвячено підготовці та реклямі цих інформаційних центрів.

Можна сказати, що й українська спільнота провчилась з перепису 1971 року. Треба зажди бути обізнаними з урядовими (федеральними, провінційними та місцевими) програмами, плянами та рішеннями, особливо там, де вони торкаються українців у Канаді.

А свої погляди „за" чи „проти" слід висловлювати відповідним чинникам відважно правильними шляхами ,як рівноправні горожани Канади. Нема потреби, і дасть менше успіху, йти до уряду, неначе просити до пана, кланяючись, із шапкою в руках.

Гості з Торонта...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

є фундатор Мих. Шафранюк, а членами її: Юрій Даревич, Петро Глібович, Любомир Козак, Галина Кушпета, Ірина Малицька, Микола Плав'юк, Богдан Стебельський, Михайло Шафранюк, Ганна Троян, Василь Верига, Роман Вжесневський і сенатор Павло Юзик. Крім фундаторів і членів дирекції, членами-добродіями Фундації стало 170 громадян Торонта і околиці. Незвичайно відрадне явище, що у великій мірі її члени — це молоді українські професіоналісти. Фундація — це чартерована установа з обраною дирекцією і широким колом осіб, зацікавлених розвитком українського образотворчого мистецтва. Вже пороблено старання, щоб Фундація могла стати членом Асоціяції Канадських музеїв — для пожвавлення мистецької діяльности.

У ґалерії образів цієї фундації, яка відкрита протягом цілого тижня за винятком середи, виставлено картини мистців: Р. Бараника, М. Бідняка, М. Глущенка, Я. Гніздовського, О. Грищенка, Л. Ґуцалюка, Е. Козака М. Кричевського, Б. Крюкова, В. Курилика, М. Левицького, Г. Мазепи, М. Мороза, А. Сологуба та інших. Досі відбулися дві індивідуальні виставки українських мистців: молодого, українського маляра Ігоря Кордюка, який п'ять місяців тому приїхав з Мюнхену на постійно до Канади, а теж Зіновія Онишкевича, відомого українського маляра у ЗСА. Виставка праць Онишкевича ще триватиме до 20-го червня. Управа ґалерії заплянувала сім дальших, індивідуальних виставок українських мистців Америки і Канади.

За словами пані Ярослави Шафранюк, „факт існування Фундації викликав широкий відгук — досі ґалерію відвідало 2,000 осіб. Цим робом пожвавився контакт і поміж самими мистцями і поміж ними та публікою".

Михайло Шафранюк, інформуючи про Фундацію, стверджує безперечний розвиток і широке зацікавлення нею людей, одначе, на його думку, „доля Фундації залежатиме від оцінки потреби Фундації українською спільнотою, а також від фінансової допомоги канадських — провінційного та федерального урядів".

ВІД „ЕМСЬКОГО УКАЗУ"...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

1876 року прозвучала заява Л. Брежнєва й на 25 з'їзді КПРС, що відбувся в Москві 24 лютого — 5-го березня 1976 року про „совєтський народ як історичну спільність":

„Ми виходили й виходимо з того, що у нас склалася нова історична спільність — совєтський народ, в основі якої лежить непорушний зв'язок — робітничого клясу, селянства й інтеліґенції при провідній ролі робітничого клясу, дружби всіх націй і народностей країни."[48])

Коментарі тут зайві. ЦК КПСС послідовно здійснює політику лінґвоциду та етноциду, „височайше" освячену сто років тому „богопомазаним" царем Олександром II у Бад Емс-і.

У цей столітній ганебний ювілей жорстокого нищення української мови, культури й народу хай буде стократна ганьба московським неофашистам-шовіністам-народовбивцям!

Український народ крізь віки проніс незаплямований прапор боротьби за своє визволення, і немає в світі такої сили, яка могла б скоротити наш нескорений народ!

(Кінець).

33) Там само, стор. 121.
34) Там таки.
35) Там само, стор 122.
36) Там таки.
37) Там само, стор. 124.
38) Там таки.
39) Там само, стор. 125.
40) Там само, стор. 131.
41) Там само, стор. 134.
42) Там само, стор. 136.
43) Там таки.
44) Там само, стор. 139-140.
45) Там само, стор 141.
46) Там само, стор. 144.
47) Там само, стор 146.
48) Нотатник, ч. 3 (151), березень 1976, стор. 2.

Аделя Фальбот, уроджена Бразилії, захоплена життям української громади в ЗСА

Під час відвідин у „Свободі". Сидять (зліва): ред. Любов Коленська, Аделя Фальбот і Анізія Савицька.

Джерзі Сити (Л. К.). — „Яка прекрасна Америка — чудові тут люди, пейзажі і будівлі. Перебуваючи тут кілька місяців, я ближче познайомилася з багатим організованим життям українців, з їхнім родинним і товариським життям, бачила Фестивалі в Ню Йорку і в Голмдел вони незвичайні" — в захопленні розповідала, прибувши з Бразилії до Америки, Аделя Фальбот, яка минулого тижня відвідала „Свободу" в товаристві Анізії Савицької, яка саме закінчує працю над докторатом з орієнтальної історії.

АделяФальбот – молода учителька, яка вже протягом десяти років навчає у державній початковій школі в Прудентополісі, Парана. В нагороду за безперервне її учителювання у тій школі, їй признано шість місяців вакацій. Вона вже третє народжене покоління в Бразилії, проте гарно володіє українською мовою. Її бабуня Марія і дідуньо Йосиф приїхали під час масової еміграції у 1890 році до Бразилії. У неї є ще дві сестри — Агнета і Бернадета, був ще брат Діонізій, який трагічно помер на 26-му році життя. Сюди вона приїхала, щоб ближче приглянутися життю української громади — побачити на ділі все те, про що читає в „Свободі", яку передплачують в Прудентополісі.

Аделя Фальбот і Анізія знайомі не відсьогодні. Понад рік тому, бо в квітні 1975 року, вони обидві познайомилися у Прудентополісі, коли то Анізія зі своєю матір'ю д-р Теодозією Савицькою там перебували, щоб з рамени СУА полагодити стипендійні справи, а також щоб пізнати життя українців у Бразилії.

„Прудентополіс — центр українського життя у Бразилії — сказала Аделя Фальбот. Тут — гарна церква, школа сестер Служебниць, Інститут Катехиток Серця Ісусового, Мала Семінарія оо. Василіян. Тепер у Прудентополісі завершується будівля Українського Клюбу, де приміщуватимуться бібліотека, заля для прийнять і забав, тобто культурно-розваговий і спортовий центр".

До розмови приєднується і Анізія Савицька. Будучи минулого року в Бразилії, вона завважила, що тамошні українці стараються зберегти українську мову і культуру. І хоча сьогоднішнє покоління — вже далеко від того часу, коли приїхали до Бразилії перші поселенці, а все ж воно тяжить до українського середовища і живе окремішнім товариським і громадським життям. У Бразилії — великі економічні можливості, одначе українцям їх трудно використати. Ще й сьогодні 75 відсотків — це хлібороби, у них великі родини і спершу їм приходиться прохарчувати їхню родину, а на совіту дітей майже не вистачає і вони залишаються у колоніях. „Зачароване коло" і з нього вийти покищо годі. Тому великим добром є допомога українців з Америки і Канади, які не тільки пересилають пакети з вжитковими речами, книжками, але ще й за посередництвом СУА утримують виплатою стипендій 150-ох студентів у вищих школах, відкриваючи цим можливості до піднесення культурного і фінансового рівнів. Допоміжним чинником, на думку Анізії Савицької, могло б бути нав'язання ближчих контактів дорогою подорожувань українців з-поза Бразилії, чи шляхом кореспонденції.

В Аделі Фальбот многогранні зацікавлення. Вона належить до танцювальної групи в Прудентополісі, до церковного хору, який не тільки співає під час Богослужень, але й виступає на різного року імпрезах. Аделя цікавиться театром, різнорідними імпрезами, де вона звичайно виступає, як конферансьє, а також часто рецитує поезії. Коли в Куритибі в 1975 році, з рамени Т-ва Прихильників Українськ о ї Культури, відбувся З'їзд Молоді, вона була на ньому зв'язковою. Вона також займає чолове становище у філії Християнського Руху, до якого належить багато українців. Аделя залюбки провадить переписку, втримуючи зв'язки з українцями в Америці, Канаді і Бразилії.

Прощаючись, Аделя Фальбот сказала: „Я давно мріяла приїхати до Америки. Коли я вже дістала візу на виїзд, мої знайомі не могли надивуватись, як це так, що я сама відважуюся їхати в . . . далекі світи. Але я завжди була самостійна і люблю подорожувати. А у вас в Америці — все тут гарне. Українці близько згуртовані і ввесь час тут щось діється, видно безупинний рух і життя. Хоча я народилася в Бразилії — люблю все, що українське. Моя віза, на жаль, кінчається 25-го липня, а я хотіла б тут залишитися назавжди. Бо у вас тут інакше . . . Я познайомилася тут з багатьма молодими людьми, пізнала спосіб їхнього життя, який мені подобається і хотіла б з ними дружити, брати участь в організованому житті молоді. Мені дуже шкода покидати цю країну і українців, що за час мого кількамісячного перебування — стали мені надзвичайно близькими".

Ці свої враження висловила молода людина, що вже в третьому поколінні, зберегла прив'язання до землі її прадідів.

СВІДОЦТВО КУЛЬТУРИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

влаштовування індивідуальних виставок і навіть — як постійна виставка творів, що стали власністю Фундації. Такий будинок і такий музей мистецтва — це свідоцтво культури, — це свідоцтво культури, — це візитова карточка перед рідним та чужинецьким суспільством. Всі ми маємо пошану і сантимент до народного мистецтва, до вишивок, писанок, інкрустованих і різьблених тарілок та скриньок, до народної ноші, так само, як маємо пошану і сантимент до народної музики і пісні. Але творчість мистців-малярів і скульпторів, оперта на фаховій освіті, хисті і праці, це вищий щабель мистецтва, так само, як вищим щаблем є творча композиційна музика. Ми користаємось народним мистецтвом, як також народною ношею і піснею для пропаґандивних цілей серед чужомовного суспільства, для широких кіл чужинецький глядачів і слухачів. Але для чужинецької, в даному випадку канадської інтелектуальної еліти — свідоцтвом української культури буде музей-ґалерія образотворчого мистецтва. Тому така установа варта того, щоби її всебічно підтримати — морально і матеріяльно, бо це насправді велике діло, що його вчинили отих двоє меценатів у Торонто з гуртом їхніх приятелів та однодумців.

ПРЕЗИДІЯ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"

сповіщає з глибоким жалем, що 10 червня 1976 року відійшов у Вічність

✠

РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ

визначний український поет, письменник, публіцист, культурний діяч і довголітній заслужений член ОУП „Слово", наш незабутній Друг.

•

Дружині і Родині Покійного висловлюємо наше найсердечніше співчуття.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА" в НЮ ЙОРКУ

з великим жалем повідомляє своїх Членів та Українську Громаду, що ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН ХОРУ

✠

сл. п.

РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ

відійшов у Вічність дня 10-го червня 1976 року.

ПОХОРОНИ відбулися 12-го червня 1976 р. на Українському Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

•

Опечаленій Дружині, Дітям та Родині Покійного висловлюємо щирі та глибокі співчуття.

Невмируща Пам'ять Співцеві Українського Січового Стрілецтва!

УПРАВА ХОРУ „ДУМКА"

☦

Ділимося сумною вісткою, що в Клечану суботу, 12-го червня 1976 р. відійшов від нас у Вічність, на 66-му році життя

бл. п. о. протоієрей

АНАТОЛІЙ СТЕПАНОВИЧ СМОГОРЖЕВСЬКИЙ

В глибокому смутку:
дружина — НАДІЯ
ДОЧКИ, ЗЯТІ, ВНУКИ і вся РОДИНА

•

Про похорон буде додаткове оголошення.

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ в ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

повідомляє, що дня 11-го червня відійшов, ненадійно, у Вічність на 61 році життя

МИСТЕЦЬ-МАЛЯР

✠

бл. п.

ЯРОСЛАВ БАРАНСЬКИЙ

Член Управи місцевого Пластприяту і добродій Пласту.

ПОХОРОН відбувся 15-го червня 1976 р. на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Пам'ять про Нього залишиться на завжди.

•

Нашим Друзям пл. сен. Марії, Христині, Орестові та цілій Шановній Родині складає вислови щирого співчуття.

Шкільна Рада УККА

повідомляє, що

18-20 червня 1976 року

в ЕЛЛЕНВІЛЛ, Н. Й.

на Оселі СУМА

відбудеться

ВСЕАМЕРИКАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ УЧИТЕЛІВ ШКІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА

ПРОГРАМА

П'ятниця, 18-го червня 1976 р.

Реєстрація ---- 5:00-7:00

1-ша сесія:

1. Відкриття ---- 7:30-7:45
2. Покликання Президії Конференції ---- 7:45-8:00
3. „Теперішній стан українського шкільництва, його проблеми та перспективи"; реферують: проф. д-р Е. ЖАРСЬКИЙ — голова Шк. Ради, інж. Д. ВЕРЕЗОВСЬКИЙ — голова Опікунів Шкіл Українознавства ---- 8:00-9:15
4. Дискусія ---- 9:15-10:30
5. Товариська зустріч ---- 10:30

Субота, 19-го червня 1976 р.

Продовження реєстрації ---- 9:00

2-га сесія:

1. „Завдання і форма української школи в країнах нового поселення" — д-р І. ГУРИН ---- 10:00-10:30
2. „Українознавство чи українолюбство" — д-р Р. ТРАЧ ---- 10:30-11:00
3. Дискусія ---- 11:00-12:30
4. Обідова перерва ---- 12:30-2:00

3-тя сесія:

1. Панель: „Розвиток Шкіл Українознавства в майбутньому" (участь беруть учителі — репрезентанти Шкіл Українознавства) ---- 2:00-3:00
2. Запити і дискусія ---- 3:00-4:30
3. Звіти інспекторів і директорів шкіл; розгляд проєкту змін програм і плянів навчання та виховання ч. І., заля ч. 1 ---- 4:30-6:00
   Методика культури — д-р БЕДРІЙ, мгр ГЕРУЛЯК, заля ч. 2 ---- 4:30-6:00
   Семінар дошкілля — дир. Н. ХОМАНЧУК та інші, заля ч. 3 ---- 4:30-6:00
4. Спільна вечеря ---- 6:00-7:30
5. Товариська зустріч, виміна думок, оглядання виставки шкільних підручників ---- 7:30-9:00

Неділя, 20-го червня 1976 р.

4-та сесія:

1. Снідання ---- 8:30
2. Служби Божі ---- 10:00
3. Звіти референтур Шкільної Ради; розгляд змін плянів навчання і виховання ч. 2 ---- 11:00-12:30
4. Дискусія ---- 12:30-1:30
5. Спільний обід і закриття Конференції ---- 2:00

Учасники Конференції складають при реєстрації 40.00 дол. на покриття коштів, зв'язаних з перебуванням на Конференції (реєстрація, нічліг, харчі тощо).

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

нашої Найдорожчої МАМИ і БАБУСІ

бл. п.

СТЕФАНІЇ КРИНИЦЬКОЇ

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в суботу, 19 червня 1976 р. о год. 7:20 ранку

в церкві св. Юра в Ню Йорку

Про молитви за спокій душі Покійної просять —

СИН і РОДИНА

Спілка Української Молоді Америки

закликає все своє Членство взяти участь в

УКРАЇНСЬКОМУ ВСЕНАРОДНОМУ ЗДВИЗІ

в дні 26-го червня 1976 р. у Вашінґтоні

Збірка біля Пам'ятника Вашінґтона о год. 10:30 ранку.

Головна Управа СУМА

Вечір пам'яті поета Б. Кравцева

Заходами Української Вільної Академії Наук у ЗСА та Об'єднання Українських Письменників „Слово", в залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку, 8-го травня ц. р. відбувся вечір присвячений дійсному членові цих же інституцій Богданові Кравцеві, що ненадійно відійшов у вічність.

Відкриваючи програму, вечора, проф. Григорій Костюк привітав дружину сл. п. Богдана Кравцева, його дочку, брата і ближчу родину. Прелеґент, зокрема зупинився над особою Покійного в ролі науковця, поета і публіциста, підкреслюючи притаманні йому риси характеру — серйозність і незвичайну досконалість. Богдан Кравців не тільки, що сам був поетом, але й він рівночасно слідкував за процесами, які в цій царині і в загальному у літературі проходять по той і цей бік залізної завіси. Він перший відкрив для української еміґрації „Шестидесятників" в Україні, піднявши цілину, а опісля нею вже й інші управляли. Григорій Костюк згадав, що Б. Кравців, крім згаданих ділянок, займався й картознавством, зокрема мазепинської доби. Нагадав він рівнож епізод, як на одному форумі заатаковано Юрія Лавріненка за його прихильні статті про М. Хвильового, мовляв, він його ґльорифікує. Тоді Богдан Кравців в обороні Лавріненка сказав вагоме, зрівноважене й рішуче слово, защо його присутні нагородили довгими оплесками.

Широку аналізу поетичної творчости Б. Кравцева подав голова „Слова" Остап Тарнавський, починаючи з його юнацьких років, і при тому підкресливши, що на його великий вплив творчість мав австрийський поет Марія Рільке, а подекуди навіть він його наслідував. Перші вірші Б. Кравців, ще як пластун друкував у пластовому журналі. Згодом для нього взором був Тичина, який своєю поетичною творчістю не тільки на нього впливав, але вона знаходила віддзеркалення у його творах. Відтак цього роду надхненником для нього був М. Рильський.

Остап Тарновський підкреслив, що велика заабсорбованість Богдана Кравцева у суспільно політичному житті послабила його поетичну творчість. Крім цього поетові приходилось з однієї праці переходити на іншу, ради прожитку, що також від'ємно впливало на його творчість.

Доповідач ввесь час старався знаходити для Б. Кравцева порівняння, чи паралелі, а менше наголошував його, як непересічну індивідуальність в українському літературно - публіцистичному світі, якою він в дійсності був.

Остап Тарнавський у формі паралель висловив думку, що життьовий шлях Б. Кравцева був подібний до Івана Франка. Франко сидів в тюрмі і творив і Б. Кравців заарештований, сидів у тюрмі й писав вірші. Остап Тарнавський теж ствердив, що Б. Кравців вийшов з в'язниці зрілою людиною, так під оглядом життьового досвіду, як і літературної ворчости.

Допоовідач окремо згадав збірки поезій Б. Кравцева, підкреслюючи останню „Глосарій", як одну з найкращих. Доповідач звернув увагу, що рання поетична творчість Б. Кравцева поступається перед пізнішою, яка була більш зрілою.

Для урізноманітнення програми вечора, Ждана Кравців-Скалька виконала виконала кілька фортепіянових сольо. Йосиф Гірняк, як завжди з питомим йому чуттям, прочитав твори Б. Кравцева. На закінчення вечора проф. Г. Костюк прочитав листа від проф. В. Кубійовича, в якому сказано про вклад праці Б. Кравцева в Енциклопедію Українознавства, та про дальші пляни у науковій ділянці які Б. Кравців мав зреалізувати після закінчення студійної праці на Гарварді, проте передчасна смерть їх перекреслила.

Микола Галів

Виставка образів Юрія Крохмалюка

Переїздом до Канади, я вступив до моєї родини у Детройті. Тут довідався, що в місті є українська ґалерія, і що саме сьогодні в ній відбувається виставка образів Юрія Крохмалюка з Ню Йорку. Я теж з Ню Йорку. Позатим маю закінчені студії з літератури та три роки історії мистецтва.

Зацікавившись незнаним мені мистцем, я подався до міста Воррену, що межує з Детройтом. Малий, білий домик при головній вулиці — це ґалерія Еко. В кількох кімнатах розміщено біля п'ятдесят образів. Маестра Юрія Крохмалюка я не застав. Довідуюся, що відкриття відбулося з великим успіхом учора увечері, у п'ятницю, за звичаєм ґалерії, та що мистець повинен прийти пізніше.

Отже, я почав розглядати образи, якими завішено всі стіни. Праці Юрія Крохмалюка виконані різною технікою у різних форматах, мають різну тематику та грають багатою симфонією кольорів. кладених гладко на полотні.

Така багатогранність звичайно не буває, одначе тут вона позитивна, бо в усіх працях існує спільна єдність. Тут є акти, людські постаті, може це портрети, краєвиди т. зв. „мертва природа", малі животини, як раки, хрущі, метелики, врешті абстракт і два великі полотна „Страх" і Схизофренія". Усе те виконано в акварелі, олії й акрилі так одноріно, що годі на перший погляд розпізнати, яких фарб уживав мистець. Ця оригінальність техніки та різнорідна характеристика праць так сильно визначають мистця, що його праці можна б пізнати навіть без його підпису. І в кожній картині щільна орґанізація, незвичайна прецизність рисунку і докладність композиції кольорів. На мою думку чим багатші мистецькі складники твору, чим серйозніша техніка і оригінальність мистецького задуму та виконання, тим більший вклад нашу культуру і більші можливості тривалости твору в історії.

Зокрема досконала прецизність становить найважливішу ціху праць молодого мистця. та виявляє поважний талант у ділянці графіки. Кожна лінія, кожна серія рис має своє значення, без якої образ втратив би мистецьку композиційну рівновагу.

Багато з тих осяйно кольорових образів визначається специфічною атмосферою, майже невимовного легкого смутку, чи може подиху ледве відчутної містики. Чи це будуть мушлі, хрущі, раки, або рослинний світ, наприклад „Жито" зимові краєвиди, в усьому відчувається драматична емоція життя, але й світ дивного спокою. Насувається питання: Чому ледве видну містику безрадісного життя тварин і фльори мистець старається укрити сумирними, але всеж таки радісними кольорами?

Таємний смуток у творах Юрія Крохмалюка це не той смуток, що ми його знаємо з творів клясиків романтизму: „посохле квіття" сльози і намогильні хрести. Це той новітній, на якого ще немає назви, який опановує модерну молоду людину, коли вона трохи розгублена, трохи непевна та огорнена песимізмом; не знати чому та із-за чого. Чому саме таке є сьогоднішня думаюча і творча молодь — це проблема для сучасних філософів. Може з того родиться тонка хмарика містика, яку я відчуваю у тих образах. Вона прориваєтся із „Страху" із „Схизофренії", із сухих безлистих дерев.

Можливо мистець не бажає, щоб глядач розкрив хвилювання молодої людини, яке мимохідь проявляється у його творах? Може він не хоче, щоб хтось вглянувши в його мистецькі праці, відкрив його душевні проблеми. Може тому він, навпаки, старається висловити своїми кольорами, що він радісний повний снаги мистець, який прямує до світла — любови і готовиться прийняти його чарівні сили.

У цій тихій боротьбі інтелекту зі зовнішнім світом, мистець докладає усіх зусиль, щоб піддати свою творчість суворій контролі: щоб він сам не відкрив мимохідь своєї тайни, якщо вихилив би своє мистецьке і духове я, з-поза кольористої заслони. Через те й графічна докладність і стислість. Хай глядач радіє із мистецької прецизности, не завважуючи невидної, ніби драматичної боротьби у глибині інтелектуальних поривів душі мистця. Проте добре, що такі проблеми існують. Вони завжди є базою шукань і творчости, і ніколи не пропадають на марно.

Левко Черкавський

Доповідь про УПА в Ірвінґтоні

Дня 3-го квітня ц. р. в Ірвінґтоні відбулась доповідь заходом колишніх вояків УПА, про головного командира УПА—Захід, полковника Шелеста.

Доповідач інж. Мак проаналізував життя командира Шелеста, а при тому ОУН та УПА. Доповідь добре підготована базувалась на фактах та історичних матеріялах. Інженер Мак говорив про молоді роки полк. Шелеста, його працю в ОУН, організування „Вовків" в 1937 році та УПА в 1942 р., організування УПА - штабу Північ та УПА Захід. Прелеґент розповів про організування старшинських шкіл та побудову і вишкіл УПА, зупиняючись на членах Головного Військового Штабу та членах Штабу УПА Захід, про яких досьогодні мало відомо.

Інженер Мак добре представив боротьбу УПА після приходу Червоної Армії, довше зупиняючись на подробицях великої облави, якою керував сам Хрущов, а Брежнєв був її помічним керманичем.

Дальше доповідач перейшов до праці ком. Шелеста та його Штабу — вираховуючи кожного зокрема по псевдах, зупиняючись на останньому бою, в якому гине геройською смертю полковник Шелест.

Заля УНДому була виповнена слухачами, які запитували, чому так мало доповідей про УПА, про її командирів, а про полк. Шелеста ще ніколи не було доповіді.

І дійсно таких доповідей потрібно більше та ширше треба інформувати українську молодь про нашу героїчну боротьбу за волю.

Ю. Баранюк

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ДЯК, членка УНСоюзу Відд. ч. 53 Т-ва св. Миколая в Піттсбурґу, померла 11 квітня 1976 р. на 79-му році життя. Покійна народилася в Коростовиці Зах. Україна. Стала членкою УНС в 1933 р. Полишила в смутку дочку Катерину і сина Гаррі. Похорон відбувся 15 квітня 1976 на цвинтарі св. Володимира в Піттсбурґу.

Вічна Їй Пам'ять!
Петро Головатий, секр. Від.

ТЕОДОР ШМАГАЙ, член УНСоюзу Відд. ч. 8 Т-ва Подільська Січ в Йонкерс, Н. Й., помер 11 квітня 1976 р на 53-му році життя. Покійний народився в Зах. Україні. Став членом УНСоюзу в 1958 році. Полишив в смутку дружину Марію, синів Теодора і Петра, сестру Анну замужну Корінь та маму в Україні. Похорон відбувся 14 квітня 1976 р. на цвинтарі Мт. Гопе, Гайстінґс, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія Кульчицька, секр. Від.

АНДРІЙ БІШОП, член УНС Відд. ч. 38 Т-ва св. Николая в Авбурн, Н. Й., помер 18-го квітня 1976 р. на 84-му році життя. Покійний народився в Зах. Україні. Став членом УНСоюзу в 1927 році. Полишив в смутку дочок Марію, Отелу і Юлію, синів Йосифа, Теодора, Григорія, Михайла і Ричарда. Похорон відбувся 21 квітня 1976 р на цвинтарі св. Йосифа в Флемінґ, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

КАРЛО ЛЕХ, член УНС Відд. ч. 276 Т-ва св. Миколая в Ембрідж, Па., помер 26 квітня на 88-му році життя. Покійний народився в Зах. Україні. Став членом УНСоюзу в 1915 році. Полишив в смутку дружину Анну, сина Івана, дочок Отелу і Ольгу, 10 внуків і 5 правнуків. Похорон відбувся 29 квітня 1976 на цвинтарі Сильванія Гілс Меморіял Парк.

Вічна Йому Пам'ять!
Степан Іваницький, секр. Від.

АННА РАБА, членка УНС Відд. ч. 158 Т-ва ім. Б. Хмельницького в Брукліні, Н. Й., померла 28 березня 1976 р. на 70-му році життя. Покійна народилася на Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1941 році. Полишила в смутку сина Едварда, невістку Марію, і внуків Едварда, Карен і Кіму. Похорон відбувся 31-го березня 1976 р. на цвинтарі св. Карла в Пайнлавн, Лонґ Айленд.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ВАСИЛЬ КУХАРСЬКИЙ, член УНС Відд. ч. 276 Т-ва св. Миколая в Ембрідж, Па., помер 9 січня 1976 р. на 44-му році життя. Покійний народився в Ембрідж, Па. Став членом УНСоюзу в 1975 році. Полишив в смутку дружину Анну, сина Василя, дочок Анну, Єлизавету і Катерину, брата Івана, сестер Марію, Розу і Гелену. Похорон відбувся 12 січня 1976 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Ембрідж, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Степан Іваницький, секр. Від.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СЕРЕДА, 16-го ЧЕРВНЯ 1976 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори 70-го Відд. Поступовий Клюб о год. 7-ій веч. в приміщенні УНДому при Фліт Ст. Проситься чл. прибути та вирівняти залеглі вкладки. — М. Шеремета, предс.

СУБОТА, 19-го ЧЕРВНЯ 1976 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чор. Січ 14 Відд. о год. 6:30 веч. в приміщенні Чорн. Січі. Проситься вирівняти вкладки, а поза місцевих слати на адресу секр. М. П. Отрок, R.D. 2, Box 102, Cranbury, N.J. 08512. — Управа.

НЕДІЛЯ, 20-го ЧЕРВНЯ 1976 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2 по пол., точно, у Вінярського. Проситься прибути на збори та вирівняти вкладки. — І. Бурний, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7492. Тарзан зближається

Благаю тебе, Кроно!.. Я звихнула кістку... Чи ти цілком безмилосердний?

Милосердя?!... Тільки слабосилі мають милосердя в цьому жорстокому світі...

А я мушу діяти з позиції сили!... Я розчавлю кожного, хто посміє заступити мені шлях!

Ох, Тарзане, де ти?